

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne, hrvaški nedelje in praznika.
 Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, nad to višino vsi oglasi 1 m/m x 54 m/m 1 K 50 v. Uradni razglasili in poslani ter notice isti prostor po 2 K, ženitne ponudbe in poroke pavšalno 80 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knjižna ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 334.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—	1	20—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno **g** po nakaznici.
 Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knjižna ulica št. 5, I. nadstropje.
 Telefon št. 34.

Besedila sprejema se podpisano in zadoščno hrvaščano.
Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.
 Poština plačana v gotovini.

Dr. Vladimir Ravnihar:

30. majnika 1917.

Od novega leta sem so se bili pričeli množiti glasovi, da pride do zasedanja državnega zbora. V pismeni zvezi smo bili s poslanci iz Trsta, Istre in Dalmacije zaradi čim tesnejšega združenja v dunajskem parlamentu. Do poslancev iz SLS se nismo bili obrnili, na eni strani smo smatrali, da morajo oni kot najmočnejša skupina dati inicijativo, na drugi strani pa smo se, kakor tudi kasneje v jugoslovanskem klubu, držali taktike, da niti ne sme izgledati, kakor bi iniciativa izhajala od nas. V nasprotnem slučaju bi naša misel vsled užaljenega samoljubja morda celo našla na odpor, s tem pa bi bila na škodi le stvar sama. Zato smo čakali, v časopisju pa propagirali misel skupnega nastopa.

Nekaj tednov pred otvoritvijo drž. zbora me je opoldne pred hišo čakal dr. Krek, čeprav je tako naredil, kakor bi se bila srečala slučajno. Ogovoril me je. Govoril je kratko in aforistično, kakor je bila njegova navada. Položaj našega naroda zahteva enoten nastop v dunajskem parlamentu, zveza s Čehi, morda tudi s Poljaki, gre za vso našo bodočnost, za naš obstanek; zgodovinski moment je tak, da nas lahko vrže na to ali ono stran, pasivni ne smemo ostati, ker bi se zgodovina delala brez nas in v tem slučaju čisto gotovo proti nam. Povedal sem mu, da se v tem smislu že dopisujem s poslanci dr. Rybafem, prof. Spincičem, don Biankinijem in dr. Vukotičem, da smo si glede enotne smeri jugoslovenske politike docela edini, gre torej le še za obliko. Samo en pomislek imam, kaj bo storil »on«, ne bo li dr. Šusteršič zopet izrabil trenutnega razpoloženja v svoje osebne namene ali pa celo skušal našo stvar zavoziti na stranski tir. »Ne bojte se, to prepustite meni, on je odigral ... torej o formalnosti se dogovorimo na Dunaju«, s temi besedami se je poslovil. O sestankih v Trstu ter o naši zvezi z Jugosl. odborom v Londonu mu nisem razodel ničesar.

Malo dni pred odhodom na Dunaj je načelstvo narodno-napredne stranke formalno odobrilo moj vstop v skupen klub ter sklenilo resolucije, ki so že preludirale majniški deklaraciji. Niso sicer tako preglasno izražale iz deklaracije zveze misli. Tega tudi niso mogle storiti, ne da bi jej prejudicirale, kajti čisto gotovi vendar nismo bili, bode

li prišlo do zveze in na kateri podlagi.

In res prišedši na Dunaj, bili smo — nepravilni. Vedeli smo vsi, da nekaj moramo storiti, da narod naravnost pričakuje odločne in odločilne besede. Dalmatinci so bili nezaupni. Prišli so do mene s »Slov. Narodom« v roki, ki so bile v njem natisnjene resolucije našega načelstva, češ da bi se na tej podlagi dalo kooperirati. Ni trajalo dolgo, da smo se zedinili. Dosedanji klub (Dalmatinski klub, Narodni klub, Slovensko-hrvatski klub) ostanejo, tvorijo pa med seboj zvezo pod enotnim vodstvom. Na ta način si klubi za vse možnosti ohranijo svojo samostojnost. Z dr. Rybafem (dr. Gregorin je bil že od spomladi 1917 v inozemstvu član Jugosl. odbora) sva pristopila Narodnemu klubu (Laginja, Spincič). Po sklenjenem sporazumu v »naprednem« bloku smo sporočili Slov.-hrvatskemu klubu, ki je med tem zboroval, da smo pripravljene na skupno zborovanje.

Šlo je z neverjetno naglico, vsi so bili prožeti ene želje in volje. Drug za drugim smo priglasiili svoj pristop novi zvezi. Ime ni delalo težav. »Jugoslovenska zveza«, »klub Jugoslovenov«, dokler se nismo ustavili pri — jugoslovanskem klubu. Dasi je prodrla misel, da tvorijo novo zvezo dosedanji klubi, ne njih posamni člani, vendar odslej ti klubi niso več funkcijonirali. Vsi smo se smatrali solidarne člane novega združenja. Pravil si nismo dali nobenih. Svoj statut smo zrl v komunikaciju, ki smo ga namenili javnosti in ki smo ga nameravali podati kot posebno deklaracijo prihodnjega dne v parlamentu. Tudi s tem smo bili hitro gotovi. Prvotno besedilo, ki je bil predložil prof. Jarc, se je tekotom razprave precej izpremenilo. V debato je posegel tudi dr. Šusteršič. Govoril je prav radikalno, kakor da je hotel nekoga prepričati. Njegove besede niso našle odmeva, pustile so nas hladne, zaupal mu ni nihče, vsi smo imeli utis, da govori prisljano, da le napravi »gute Miene zum bösen Spiele«. — Spodtiko je delal »okvir habsburške monarhije«. O tem je bilo težavno razpravljati. Mnogi še niso bili na tem, da bi se jim moglo nateči čistega vina; niti tega nismo mogli povdarjati, da je to le taktična poteza, da je treba gotovim krogom nasuti peska v oči, da je našim nar. nasprotnikom s tem iz-

vito iz rok najmočnejše orožje proti nam. Odločilo je poročilo, da ima Česki svaz v svoji izjavi enak odstavek. Priznati je treba, da jih je bilo tedaj še več med nami, ki so ga vzeli za čisto zlato. »Hrvatsko državno pravo« smo vzprejeli brez pridržka. Z njim smo se enakovredno postavili ob stran Čehom in Poljakom, z njim smo namerjali podati dokaz, da v deklaraciji izraženi postulat ni zgrajen v oblake, temveč imamo tudi mi zanj realen državno-pravni temelj.

Kakor Čehi, smo sporočili predsedstvu zbornice in vladi, da nameravamo drugi dan ob otvoritvi zasedanja podati svoje izjave. Vlada je bila konsternirana in ministrski predsednik Clam-Martinic nas je skušal pregovoriti, da bi svoje izjave vsaj zapostavili v čas po prestolnem govoru. Od tega so si avstrijski državniki v svoji naivnosti mnogo obetali, menda celo to, da se potem zadovoljimo z obetano »ravnopravnostjo«. Ostali smo trdni in neomajni kljub grožnji, da razpusti parlament. Da bi se po usodi, ki je bila doletela grofa Stürgkha še našel ministrski predsednik, ki bi si upal poslati parlament domov, to je bilo izključeno.

Deklaracija, ki jo je prečital načelnik jugoslovanskega kluba v srbo-hrvatskem jeziku in v nemškem prevodu, je vplivala senzacionalno i v parlamentu i izven njega. Tako vlada, kakor naši protivniki so bili enodušne misli, da terjamo nekaj nemogočega, neizpolnjivega, da taki ideologiji (Seidler) avstr. državniku sploh ni mogoče slediti; uresničenje takih zahtev bi pomenjalo razpad monarhije, poleg tega, da bi se uresničenje dalo doseči le po krvavi meščanski vojni. S temi besedami naju je pozdravil tudi tedanji dež. predsednik kranjski grof Attems, ko sva pri njem nekaj dni kasneje s posl. Gostinčarjem skupno intervenirala v neki zadevi. Glas se mu je tresel razburjenja in jeze. Odgovarjala sva mu smehljaje ter mu ironično dokazovala, da bi bila točna izpolnitev zahtev še edina rešitev za državo, seveda, ako bodo pametni.

Največji učinek je napravila deklaracija v našem narodu samem, zlasti v njega slovenskem delu. Da je bila samo rešilna bilka, ki se je je oprjel utopljenec, bi rekel premalo. Bilo je geslo njegovemu političnemu ravnanju. Bila je izhod iz povečini podzvestnega kopnenja in poželjenja. Bila je uteha za prestane stoletne bolesti, za vse poniževanje in trpljenje. Vstajenje naro-

dove duše iz dotedanje zablode. Znosljive je napravila grozote vojne, pretekline pričakovane, saj mu je obljubljala najlepše plačilo, svobodo!

Vsem plastem je prišla prav, zadostila vsakteri orientaciji od desnice tja do skrajne levice. Mi znalci smo gledali v njej navidez legalno podlago za neusmiljeno borbo proti

državi, ki jej ne damo več pardona. Z njo smo pritegnili v to borbo narodovo maso, ki je zopet nam dala za slobo na ven in na znotraj. Za široko zgodovino jugosl. naroda pa bo majniška deklaracija ostala, ob nje ga najkritičnejšem trenutku izvršena in vseskozi posrečena, — taktična poteza.

Kako se pri nas delajo zakoni.

(Iz pravnih krogov.)

I.
 V »Uradnem listu« dne 17. aprila t. l. je bil objavljen začasni zakon o proračunskih dvajstinkah za mesec september, oktober, november in december 1919, januar, februar, marec, april in maj 1920 in o najnižnjih fiskalnih odredbah. K temu začasnemu zakonu je izdal minister za finance pravilnik z dne 16. aprila.

Po članu 18. začasnega zakona stopi le-ta v veljavo po razglasu v »Službenih Novinah«. Razglašen je bil v »Službenih Novinah«, izdanih dne 6. aprila t. l. in je torej stopil tem dnem v veljavo. To določilo, kdaj da stopi zakon, veljaven za Slovenijo, v veljavo, je pa v diametralnem nasprotju z določili naše vlade iz revolucionarne in poznejše dobe.

Naredba poverjenstva za pravosodstvo z dne 31. oktobra 1918 določa namreč, da so vse uradne objave v Sloveniji obvezne z dnem priobitve v »Uradnem listu«. Slično določa tudi naredba poverjenstva za notranje zadeve z dne 17. decembra 1918 »Uradni list« št. 203. Ti naredbi doslej še nista bili preklonani in bi v smislu teh naredb stopili ta začasni zakon v veljavo z dnem 17. aprila t. l. odnosno pravilnik z dnem 11. majnika t. l. Sicer smo pa mnenja, da bi se moral pri tako dalekosegajočem zakonu, kakor je le-ta, določiti daljši termin, to pa zategadelj, da ga morejo do tedaj, ko stopi v veljavo, proučiti finančne in davčne oblasti, katerim ga je izvrševati, nadalje pa sodniki, odvetniki in notarji, ki imajo baš v pristojskih zadevah največ posla.

Naredba poverjenstva za pravosodje z dne 31. oktobra 1918 »Ur. list« št. 6, pa končno tudi določa, da ostanejo vsi dosedanji zakoni in vse dosedanje naredbe še na dalje v veljavi, v kolikor jih Narodna vlada SHS v Ljubljani ne spremeni. Slično določa tudi naredba poverjenstva za notranje zadeve z dne 17. decembra 1918 »Uradni list« št. 203 ex 1918. Dotične pristojske določbe pa do-

slej niso bile razvejavljene ali spre-

menjene. Nekaj pa moramo že tu priložiti: Dosedanji pristojski zakon, ki je v Sloveniji v veljavi, je tako sestavljen, da štiti državo vsake zgrebe na pristojskih!

Toliko v formalnem oziru. Ogledimo si pa še podrobno pristojska določila v tem začasnem zakonu.

Kot taka pridejo v poštev določila člena 11. in 12. zakona, v kolikor zadevajo Slovenijo.

Člen 11. določa, da se vse davčne, leštvine in odstotne kolektivne pristojske po zakonu o kolkovnih pristojskih, ki velja v Sloveniji, povišajo za 100%. Izjemoma pa se povišujejo namesto za 100% v Sloveniji in Dalmaciji za 400% sodne pristojske po tarifi postavki 16 d. (to so pristojske (kolikov.) za predloge na vnos v trgovinski register.)

V Sloveniji poznamo stalne, leštvine in odstotne pristojske, ne pa odstotnih kolkovnih pristojsk po zakonu o kolkovnih pristojskih. Pravilnik, ki se je izdal v dodatku k temu zakonu, in ki je, kar je jako značilno, obširnejši, kakor zakon, pa pravi v členu XXIII., da se predpis člena 11. tiče brez razlike vseh pristojsk, navedenih v vseh osovniških pristojskih zakonih, kakor tudi v vseh naknadnih spremembah in dopolnitvah teh zakonov.

Pravilnik gre torej dalje nego začasni zakon: Dočim ne govori o kolkovnih pristojskih, ki so v veljavi, bin, ukazuje pravilnik tudi povišanje vseh odstotnih pristojsk.

Na dlan na leži, da pravilnik sam na sebi ne more uveljaviti povišanja pristojsk, temveč le zakon, ki je bil vsprejet v parlamentu!

Člen 12. določa, da se morajo odslej v vseh primerih, navedenih v §. 4. pristojskega zakona iz leta 1850, vse pristojske — v kolikor in v gotovini — plačevati takoj ne glede na to, kolik je znesek.

Sedaj še veljavni pristojski zakon iz leta 1850, določa, da se v

Dr. Fr. Ilešič:

Pisma.

»De mortuis nil nisi bene. Ali je to pregovor? O pregovorih je lahka debata; lahka je, pa tudi potrebna; zakaj pol je resnice v njih, pol dvomljivih trditvev.

Gornje besede prav za prav niso pravi pregovor, ampak izrek. Bog ve čegav. O izrekih velja isto, kar velja o pregovorih: dobri so za debato in za — šolske naloge.

»O mrtvih naj se govori le dobro«, ukazuje navedeni latinski izrek. O. dr. Ivan Tavčar ga je porabil za naslov in glavno misel svojemu podlistku v »Slov. Narodu« z dne 1. maja, kjer se odločno upira takim publikacijam, kakor je bila Camkarjeva številka »Doma in Sveta«. O. dr. Tavčar pravi: »Pisma pisateljeva sodijo le tedaj v javnost, če nam kažejo (pisatelja), ležnega v grobu, v zlati luči in če povikajo in pomnože ime pokojnikovo ... Če se tedaj nahajajo v ostalnih pisatelja pisma, smejo se priobčiti, če služijo v dokaz, da je bil pokojnik lenega in močnega značaja. S pismi dokazovati, da

je bil pisatelj neznačaj ... to bi moralo biti prepovedano. In sicer za vsako cenol!

S tem tolmáčem latinskega izreka se zgodovinar nikakor ne more ujemati. Nikdar ne bom priznal in nikdo ne more upravičeno trditi, da je namen zgodovine, prikazovati prošlost in njene ljudi »v zlati luči« ali idealizirati pokojnike. Kdor bi to delal, bi slikal — pobeljene grobove in zgodovina, ki bi jo napisal, bi ne mogla niti bi ne smela biti učiteljska življenja; učiteljska nam namreč more biti le — resnica, nikoli laž. Namen zgodovine je (kakor vsake znanosti), razkrivati istino, pa najsi je tudi ta istina komu nepriljubna.

Živim bi mogla pač pogostoma biti nepriljubna kakšna istina, njihovega življenja in delovanja; nepriljubna in nje razkrivanje škodljivo. Zgoditi se, da je kdo — Bog ve kdaj — kaj zagrešil — kdo je povsem čist? — morda je že sam davno priznal svoj greh in je danes vreden delavec; če bi kljub temu sedaj iznašali one prošle afere bi zadeli moža in oškodovali sedanje delo. Včasih je treba torej žive čuvati in govoriti. De vi-

Človeška socialna morala se tiče pred vsem živih, našega razmerja do živih. Če bi bili obzirni le proti mrtvim, a grobi proti živim, bi človeška morala nikoli ne napredovala.

Ko zastopam pravico živih, pa je seveda ne jemliem mrtvim. Sprčo veličanstva smrti molče strasti. Kdor bi spomin pokojnikov, ko so še na parah, ko jim na grobu ni zrastle niti ena bilka, polil s strupom sovražstva ali iz nestvarnih nagibov in strastno brskal baš po najsibajših straneh njihovega življenja, temu bi vsi živi to hudo zamerili.

Istotako pa moramo zameriti, če človeka ob njegovi smrti brž proglašajo za — svetnika, za ideal. Pokojni profesor O. je bil, kakor vedo vsi, ki so mogli opazovati njegovo šolsko delo, eden izmed prav slabih učiteljev zgodovine. Toda v nekem njegovem nekrologu smo čitali, da je bil izvrsten učitelj. Takrat sem rekel, da so nekrologi pravi pamflet na istino. Če bi bili vsi, da je bil marljiv, delaven in dober človek ter koristen pisatelj, bi bili pisali resnico.

To sta dva ekstrema, ki sta enako nedopustna ob odprtih grobo-

vih. Niti sovraštvo niti ljubezen nas ne sme zapeljati, da bi, ko stojimo ob grobu, prezrli glavno istino ali jedro istine pokojnikovega življenja.

Psovali torej ne bomo ob grobovih; to je gotovo. Povsem drugo pa je vprašanje, ali naj skrivamo, prikrivamo ali celo uničujemo oblikovne dokumente, ki nam jih je dal pokojnik sam o svojem življenju in delovanju, n. pr. v svoji korespondenci.

Kolikor so cesarji in kralji odgovorni za svoja dejanja, ki so jih izvršili z mečem ali ukazali, koliko bodo pač tudi politiki in možje peresa odgovorni za dejanja, ki so jih izvršili z besedami ali mislimi, očuvanimi na papirju. Seveda poroče kdo: »Piše človek v pismo drugače nego bi javno govoril.« Tu pa odgovarjam, da je on, ki listino piše drugače nego javno govori ali dela, silno »pobelen grob«. Če že ne lopov, in da zaslužuje, biti razkrinkan; naj bi se prihodnja generacija učila, da ni dveh istin, ene za pisma, druge za javnost, ampak da je in mora biti istina samo — ena. Pravi mož bo tudi za svojo korespondenco prevzel vso odgovornost.

Mnogi bodo proti objavi korespondenc zlasti radi tega, ker se oni, ki v korespondenci na njih način kaže madeži, ne morejo braniti, če so že umrli. Na to pa odgovarjam: Zato pa bomo tudi take očitke, dokler prihajajo z ene strani, jemali vedno s pridržki; pridejo na dan še druge korespondence, ki bodo stvar pojasnile še z druge strani.

V korespondencah vidim literarno zgodovino znamenit vir za svoje delo. Literarna dela so čisto v tako tesni zvezi z življenjem pisateljevim, da nam jih brez tega-le ni mogoče razumeti.

Zato mislim, da se mora korespondenca pisateljev na vsak način obelodaniti. Priobčuje se pri vsaki kulturni narodni; gre kvečjemu zato, kje se kakšno pismo priobči, ali v popularnih publikacijah ali v Akademikah.

Ko sem čital dr. Tavčarjevo trditve, da sodijo pisma pisateljeva le tedaj v javnost, če nam kažejo pisatelja v zlati luči, sem se spomnil borbi, ki jih je imela slovenska moderna pred 25 leti, ko se je lotila istine, pa naj si je pri tem bilo videti koga v zlati, sivi ali črni luči.

pravnih poslih morajo kolkovati listine in vloge s kolkom tedaj, če kolkovina ne znaša več nego 50 K. Če je znašala več, se je pa odmerila pri davčnem uradu in tam vplačala.

Clen 12. pa je naravnost nezvedljiv, če se vpošteva sedanje razmere v Sloveniji. Največji kolek, katerega imamo na razpolago, znaša 10 K. V zadnjih dneh pa so bili v prometu samo kolki po 2 K in 3 K.

Vprašamo tedaj, kako se naj kolkujejo listine, ki so kolkovane z višjim kolekom nego za 50 K, če nimamo kolekov na razpolago?

Finančna oblast ti bo odgovorila: Pa pojdi k davčnemu uradu, pri katerem boš kolkovino neposredno vplačal. Dobro, prav tako!

Po pristojbinskem zakonu se morajo take listine kolkovati, predno so od strank podpisane, drugače zapadeš globi.

Upoštevajmo sledeče: Stranka pride k notarju proti 6. popoldne, ter zahteva zapis mignega neodložljivega notarskega akta, katerega je treba kolkovati s kolkom za 608 K. Ker kolkov nad 10 K normalno ni v prometu, treba je kolkovino vplačati neposredno pri davčnem uradu in to še predno podpiše stranka listino.

Davčni urad ne posluje v tem času. Stranka, če tudi je morebiti več ur hoda oddaljena od davčnega urada, mora priti še enkrat k notarju, da zadosti najprvo pristojbinski dolžnost, potem pa še le podpiše listino.

Vsled tega, ker se zadeva zaradi kolkovanja ni mogla pravočasno urediti, pa mora še stranka trpeti veliko gmotno škodo, ki se ne da povrniti.

Ker se pa držimo edino pravilnega stališča, da so uradi zaradi strank, ne pa stranke zaradi uradov, bi morali, da stranka ne trpi škode, javni uradi posloovati v permanenci, tedaj tudi pozno v noč. Zato bi se

moralo pa osebe pri davčni uradi izdatno pomnožiti, če hoče zadostiti temu poslovanju. Pomnožitev osebja pa pomeni novo obremenitev države blagajne, kar se da zaprečiti, če ostane pri starih dobrih pristojbinskih določilih, pri katerih država nikoli ni trpela škode na pristojbinah.

Ravno to velja, če je treba postaviti tako listino ob nedeljah ali praznikih, ko ne poslujejo davčni uradi. Kako pa se naj postopa po tem določilu v krajih, kjer ni davčnega urada, recimo v Radečah ali na Vranskem?

Če pride k notarju v Radečah delat stranka ženitno pogodbo, bo moral notar najprvo sestaviti pogodbo, potem jo pa s kolkovino poslati davčnemu uradu na Krškem, stranke pa napotiti, da se zaradi podpisa listine oglasijo zopet čez nekaj dni pri njem. No, stranke se bodo lepo zahvalile za to, da se jim napravljajo nepotrebna pota in nepotrebni potroški.

Kakor se nam je reklo, pa se je neki davčni urad že protivil in odklonil plačilo kolkovine v gotovini, ker se je skliceval na to, da se mora pristojbina vplačati v kolkih. Jasno je, da se bo notar desetkrat premislil, dati podpisati listino strankam, predno je zadostil pristojbinski dolžnost, ker ga zadene v tem primeru ležja globa, ki utegne več znašati, nego ves njegov zaslužek.

Iz tega sledi, da je to določilo nevedržljivo in nelzvoživljivo, da ogroža, če ne onemogočuje ves javni promet, strankam pa prizadeva nepotrebno zamudo časa in stroške, včasih pa še nepovračljivo gmotno škodo.

Iz javnih ozirov je tedaj nujno potrebno, da se to določilo takoj razveljavi in da ostane pri starih pristojbinskih določilih!

Pismo iz Prage.

Praga, 21. maja.

Politična situacija pri nas se je v tem času vsaj toliko razjasnila, da je prišlo do sestave koalicije vseh strank, daš je niso imenovani ministri. (Med tem je imenovanje ministrstva že izvršeno. Op. uredn.) Imenovanje ministrov se nam obeta za danes. Da ministrstvo še ni sestavljeno v trenutku, ko pišem te vrste, je razvidno iz dejstva, da ministrski predsednik Tusar na seji predsednikov klubov revolucionarnega parlamenta ni hotel podati nikakršnega pojasnila glede sestave kabineta, ni ni hotel povedati, kako daleč so uspela njegova pogajanja s strankami glede strukture nove vlade. Ta seja klubovih načelnikov je bila zadnji odmev življenja revolucionarnega parlamenta. Prihodnja seja predsednikov bo 26. t. m. Tega dne se sestane ob 11. popoldne poslanska zbornica, ob 5. popoldne pa senat. Takoj naslednjega dne bo skupna seja poslanske zbornice in senata, v kateri se bo izvršila volitev predsednika republike, nakar bo predsednik prisegel na ustavo.

Težkoče, ki se stavijo nasproti sestavi kabineta, tvorijo v prvi vrsti stvarna kontroverza med agrarci in socijalnimi demokrati. Ti namreč zahtevajo kontrolo vsega gospodarstva, torej tudi kontrolo nad poljedelstvom, kar pa agrarci odbijajo naglašajoč, da bi se na ta način ustvarila vlada v vladi.

Kakor vse kaže, bo nova vlada povsem samo prehodna vlada, samo provizorij. To potrjuje tudi vest s

strani nemških socijalnih demokratov, ki so sklicani za sredo avgusta v Karlovih Varh na shod, na katerem se bo obravnavalo o vprašanju, ali naj njih stranka vstopi v vlado ali ne.

Kar se tiče razmerja čehoslovaške narodne demokracije napram vladni koalicijski večini, je izrazil njen osrednji odbor na svoji včerajšnji seji, da je stranka pripravljena vstopiti v koalicijo vseh čeških strank, če bo delovni program odgovarjal narodnim, gospodarskim in socijalnim potrebam vseh narodnih slojev. V tem slučaju je stranka pripravljena nositi soodgovornost za vse sklepe, ki jih bodo storile koalirane stranke. Kar se tiče dr. Engliša, ki bo imenovan za finančnega ministra, bo prevzela stranka za njegovo delovanje odgovornost samo v toliko, v kolikor bo to delovanje v skladu s sklepi vseh koaliranih strank ter bo stala ob njegovi strani v vsakem slučaju, kakor druge koalirane stranke.

S sklicanjem parlamenta je stopilo v ospredje vprašanje predsedništva parlamenta. V poslanski zbornici je skoraj gotovo, da bo za predsednika zopet izvoljen socijalnodemokratski poslanec Tomášek, za predsedniško mesto, v senatu pa je več kandidatov. V prvi vrsti je to dosedanj minister narodne brambe Křofač, kateremu je bilo to mesto že obljubljeno, ko je šlo za njegovo demisijsko. Kandidati pa so tudi dr. Soukup, bivši justični minister, sedanji justični minister dr. Vese-

ly in agrarci ministri Práche. Poleg tega je »Pravo lidu« prišlo s predlogom, da naj bo za predsednika izvoljen kak Slovák, da bi se tako tudi na samaj pokazala čehoslovaška enotnost.

Nemcem se ni posrečilo sestaviti blok nemških meščanskih strank, ker se nemška delavska stranka ni pridružila temu bloku. Vsled tega so ostale nemške meščanske stranke napravile brez nje »Parlamentarno zvezo«. V tej zvezi so nemški agrarci, krščanski socialci, nacionalci in naprednjaki. Klub nemške nacionalne delavske stranke pa hoče zbrati

Telefonska in brzojavna poročila.

USTAJA V FURLANJI IN NA TOLMINSKEM.

LDU. Dunaj, 28. maja. (ČTU.) »Volksblatt« poroča iz Trsta, da je na Furlanjskem in Slovenskem Tolminkem izbruhnila vstaja. Vstasi so proklamirali karniško republiko, preganili posadko, urade in karabinjerje iz 80 občin ter razobesili rdeče zastave. (?) Železniško križišče v Pontebbi so zasedli vstasi ter je vlada odposlala tja italijansko vojaštvo.

WILSONOV VETO.

LDU. New York, 27. maja. (D. kor. urad. — Reuter.) Predsednik Wilson je vložil veto proti najnovejšemu republikanskemu predlogu, ki ga je kongres sprejel, in ki se zavzema za separaten mir z Nemčijo in Avstrijo.

LDU. Washington, 27. maja. (D. kor. urad. — Reuter.) Utemeljujoč svoj veto proti separatnemu miru z Nemčijo izjavlja Wilson, da bi predlagani način, skleniti z Nemčijo mir, pustil na časti Zedinjenih držav in ameriškem junaštvu nelzbrisen madež. Wilson se o svoji nameri glede versailleške pogodbe ni izjavil, rekel pa je, da vsebuje mirovna pogodba važno izjavo, katere ni v predlogu, ki ga je kongres sprejel. S tem, da so Zedinjene države odklonile mirovno pogodbo, so izjavile, da hočejo zasledovati posebno politiko in se pečati z onimi interesi in stvarmi, ki se tičejo samo Amerike.

LDU. Rotterdam, 28. maja. (D. kor. urad.) Wilsonova poslanica glede prevzetja nemškega mandata je po newyorških poročilih zadela v reprezentacijski zbornici na toliko odpor, kakršnega še ni doživel Wilsonov predlog. Senator Smoots je rekel, da bi bilo za to treba 59.000 mož in 100 milijonov dolarjev na leto. William Bryan smatra predlog za nesprejemljiv, ker bi Zedinjene države zapletle v evropska vprašanja. »New York Times« in »New York Herald« menita isto in pobijata predlog.

LDU. Beograd, 27. maja. 92. sejo začasnega narodnega predstavništva odprl podpredsednik dr. Ribar ob 17. Po običajnih formalnostih se prečitajo nekatera vprašanja, med drugimi poalanca Kneževića glede uvoza in izvoza na Madžarsko. Interpelant zahteva, da bi bilo treba sbrati vsi izvoz in uvoz na Madžarsko, da se na ta način ne podpirajo beli teror in Horthyjeve tolpe. — Ministrski predsednik dr. Veselič odgovarja, da je bilo s Madžarsko sklenjenih več dogovorov, katerih pa on točno ne pozna. V tem času so bile že tri vlade, v trenutku pa ne more odgovoriti na to vprašanje v političnem pogledu. Za to je potreben celotni pregled dosedanje politike. Vsled tega prosi ministra za trgovino dr. Ninčiča, naj da pojasnilo, ker je o stvari točno informiran. — Minister trgovine dr. Ninčič izjavi, da je največja potreba po prava lokomotiv. Zato je naša vlada sklenila z madžarsko vlado dogovor, v katerem se Madžarska zavezuje, da nam bo popravila pokvarjene lokomotive proti dobavi živeža. Ta dogovor je za nas tako dovoljen, kakor noben drug. — Poslanec Mita Klecin vpraša ministrskega predsednika glede 12 arbskih banatskih vasi, ki pripadajo Romunski. — Minister trgovine in začasni minister za zunanje stvari dr. Ninčič izjavi, da bo vlada pri definitivnem dolo-

glasovce vseli nemških strank v čehoslovaški republiko za pravico Nemcev do samoodločbe. Ta boj nosijo na svoj prapor zapisan vse nemške stranke, če tudi s gotovimi omejitvami. Pri tem pozabljajo Nemci, da za te vrste načrte danes niso dami pogodi. Napačno bi bilo, če bi se hotelo vsled dejstva, da se Nemcem ni posrečilo sestaviti enotnega bloka, češke stranke udajati radosti. Sklep nemških socijalnih demokratov je pred vsem taktične važnosti, ker računajo s tem, da bo čehoslovaška socijalna demokracija podpirala nekatere nemške nacionalne zahteve.

KONGRES ZA PALESTINO.

LDU. Bern, 28. maja. (DKU.) Švicarska brzojavna agencija javlja: Mednarodni katoliški kongres za Palestino bo po dovoljenju sv. stolice zboroval od 12. do 16. julija v Einsiedelnu.

CENE PADAJO V FRANCILJ.

LDU. Pariz, 28. maja. (DKU.) Cene padajo nadalje. V Havru je v 30. dneh padla cena bombažu za 244 frankov pri 50 kg. kavi za 76 frankov in pri volni za 35 frankov.

ODŠKODNINA NEMČIJE KANADI.

LDU. Ottawa, 28. maja. (DKU. — Reuter.) Kanada zahteva od Nemčije odškodnino v znesu 1671 milijonov dolarjev.

POLJSKO - BOLJŠEVIŠKA VOJNA.

LDU. Kovno, 27. maja. (DKU. — Wolff.) Iz Vilne prihajajo vesti, da so tam veliki nemiri vsled prodiranja boljševikov. Bolnice so prenapolnjene ranjenec, ki prihajajo s fronte. Okupacijska oblast je izdala prebivalstvu oklic, v katerem ga opominja na mir in pozivlje mlajše moške, naj gredo na fronto. Nekatere upravne urade so premestili iz Vilne.

LDU. Berlin, 27. maja. (DKU.) »Vossische Zeitung« poroča iz Varšave: Sestavljena je že poljska nota na moskovsko vlado s pozivom, da bi se pričela mirovna pogajanja. Minister za zunanje stvari Patek je danes izjavil, da je bil takoj po zasedbi Kijeva pripravljen k pogajanjem s sovjetsko Rusijo, da pa je ruska protiofenziva ob Berezini to preprečila.

LDU. Moskva, 28. maja. (DKU. — Brezlično.) Frontno poročilo z dne 27. t. m.: Na zapadni fronti so prodire rdeče čete 40 vrst vzhodno od Swenzjanja. Dalje južno je bil razbit trdovratni odpor sovražnikov in zaseden je bil Budslav. Prodiranje se nadaljuje. Zasedenih je mnogo krajev južno - zapadno od Shodstškega. Dne 25. maja je bil osvojen Borysow.

Iz parlamenta.

Debata o vladni deklaraciji.

LDU. Beograd, 27. maja. 92. sejo začasnega narodnega predstavništva odprl podpredsednik dr. Ribar ob 17. Po običajnih formalnostih se prečitajo nekatera vprašanja, med drugimi poalanca Kneževića glede uvoza in izvoza na Madžarsko. Interpelant zahteva, da bi bilo treba sbrati vsi izvoz in uvoz na Madžarsko, da se na ta način ne podpirajo beli teror in Horthyjeve tolpe. — Ministrski predsednik dr. Veselič odgovarja, da je bilo s Madžarsko sklenjenih več dogovorov, katerih pa on točno ne pozna. V tem času so bile že tri vlade, v trenutku pa ne more odgovoriti na to vprašanje v političnem pogledu. Za to je potreben celotni pregled dosedanje politike. Vsled tega prosi ministra za trgovino dr. Ninčiča, naj da pojasnilo, ker je o stvari točno informiran. — Minister trgovine dr. Ninčič izjavi, da je največja potreba po prava lokomotiv. Zato je naša vlada sklenila z madžarsko vlado dogovor, v katerem se Madžarska zavezuje, da nam bo popravila pokvarjene lokomotive proti dobavi živeža. Ta dogovor je za nas tako dovoljen, kakor noben drug. — Poslanec Mita Klecin vpraša ministrskega predsednika glede 12 arbskih banatskih vasi, ki pripadajo Romunski. — Minister trgovine in začasni minister za zunanje stvari dr. Ninčič izjavi, da bo vlada pri definitivnem dolo-

ganju mej skrbeti, da se vasi. — Nato preide zbornica na dnevni red, na točko: debata o deklaraciji vlade. — Kot prvi govornik povzame besedo poslanec Narodnega kluba Kerubim Švab. V besedi svojega govora pravi, da je Narodni klub že od pričetka delal za sporazumno delo vseh strank v parlamentu. To delo pa je bilo kmalu prekinjeno, toda hvala Bogu, Jugoslavija zaradi tega ni upropastena. Na poedine točke vladne deklaracije se govornik ne osira; opozori pa na nedostatek v izjavi, da namreč vlada ni ispregovorila nič o jedranstem vprašanju. Konstitucijska vlada se je postavila tudi zaradi tega problema. O jedranstem vprašanju je ministrski predsednik Nitti v italijanskem parlamentu govoril cele tri ure. V vladni deklaraciji pa o tem važnem vprašanju ni niti besedice. Ta nedostatek vladne deklaracije bo nemilo dirnil prebivalstvo v Primorju. Govornik zahteva, da predsednik obvesti narodno predstavništvo, kako stoji to vprašanje. — V imenu socijaldemokratskega kluba povzame besedo poslanec Koraš in opomni, da je vladna deklaracija neobičajno nekonkretna. O stvarih, ki so za nas življenjskega pomena, ne vsebuje nobene besedice. Vse kaže, da vlada namerava položiti narednemu predstavstvu gotov načrt ustave. Ako vlada to res namerava, potem to znači, da se vlada nada, da bo dobila pri prihodnjih volitvah večino in da bo mogla svoj sporazumni načrt ustave predložiti tudi konstituenti. Veliko pa je vprašanje, ali bodo ta sporazum odobraval tudi volilci. Vlada ni upravičena, naprtili konstituenti svoj načrt ustave, zakaj o tem vprašanju mora odločati ustavotvorna skupščina sama. Za nas je glavno, da pridemo enkrat do volitev. — Govornik se je na to bavil s onim mestom v deklaraciji, kjer se govori o vzdrževanju miru in reda v državi. Zdi se mu, da s temi besedami vlada nekaj prikriva in da se ni izrazila dovolj točno. Govornik meni, da on zelo dobro ve, kako stoji stvar. Z besedami »vzdrževanje miru in reda v državi« se skriva pokret proti komunizmu in proti delavstvu sploh. Govornik pravi, da je vedno obojejal komunizem, ki so s svojim brezumnim delovanjem postali zavzemki reakcije. Nevarnost komunizma v naši državi je zelo pretirana. Delavstvo je doprineslo vse, kar je moglo za ujedinenje in sedaj ne zasluži, da se kaznuje z izjemnimi zakoni. — Govornik se na to obširno bavi s dogodki v Subotici. Prvotno je izhajalo iz poročil vlade, katere je pripravljala preko prebira, da je ondi izbruhnila revolucija. Dejstvo je, da je biva vlada zelo pretiravala, ker ji je to pač konveniralo. Izdala je zelo ostre odredbe, da so se gospoda mogli pokazati kot rešitelji domovine. — Govornik pripomni, da po njegovem mnenju dogodki v Subotici niso bili naperjeni proti državi. V delavskih množicah se dviga reakcija proti komunizmu. Ako so izjemni zakoni potrebni, potem so v prvi vrsti potrebni zoper tihotape, veržnike in vojne dobičkarje. Za take zakone bo govornik rad glasoval. Glede na zunanjo politiko se govornik strinja s predgovornikom v tem, da je vladna deklaracija nepopolna, ker ne trne niti besedice o jedranstem vprašanju. — Govorec o dogodkih na Reki, meni govornik, da je D'Annunzio (ki ga govornik doledno imenuje Rapagnetto), dobil novega zaveznika v gospodu Benedikt XV. — Nato se bavi s sedanjim režimom na Madžarskem, o katerem pravi, da je pravi pravcati škandal. Današnji režim na Madžarskem organizira vstajo proti nam. — (Posl. dr. Šimrak: Vi ste se strinjali s njim v Subotici!) — Posl. Koraš zahteva od vlade, da zavzame energično stališče proti današnjemu režimu na Madžarskem in zahteva, naj se meje proti Madžarski hermetično zapre. Nato graja vladno deklaracijo, ker ne vsebuje ničesar o obnovi in prehrani dežele in ničesar o agrarni reformi. O vprašanju volitev, zlasti na Hrvaškem, rasprav-

Dr. Iv. L-ti:

Spiš in Orava.

Spiš in Orava sta nam skoro neznan imeni, v čeških listih pa lahko čitate o njih dan na dan. V teh dveh pokrajinah je namreč plebiscit med Čehi in Poljaki. Pokrajini ležita v podnožju Visoke Tat: dozda sta pripadali k Slovaški, Poljaki so ju po prevratu zasedli, češ, da prebivalstvo govori poljsko.

V resnici je tu prehod med slovaškim in poljskim narečjem, ki počasi prehajata drug v drugega. Kraji so bogati gozdov in prirodnih krašot, zato se je razvnel hud boj med agitatorji obeh strani, kar bo zasukalo za nekaj časa hudo mržnjo med Čehi in Poljaki.

Priznati moram, da kljub temu, da se tam razvija sedaj odločilen boj, nismo slišali nikakih protipoljskih govorov, nasprotno, poudarjala se je povsod želja, da bi zavladalo med narodoma zopet prijateljstvo in soglasje.

Iz Lomnice v Oravo bi ne bilo daleč, ako bi šli preko gor, z železnico pa smo se vozili daleč na okoli, nekako tako, kakor če bi hotel priti iz Boroveli v Velikovec preko Ljubljane.

Zjutraj nas je odpeljal vlak iz Ljubljane proti kraju in kmalu smo bili zopet v dolini. Glavna reka Slovačije je Vah, ki izvira pod Visoko Tatro, in teče preko Slovaške zemlje; pri Komornih se izliva v Donavo. Ob reki vodi glavna železnica, tu leže tudi znana mesta Sv. Mikulaš, Ružomberok, Trenčín itd.

V Sv. Mikulašu so se poslovlili od nas naši slovaški znanci, med njimi naš slikar Žebota, ki je nam naročil pozdrave na svoje znanke v domovini. Vprašali smo ga, kdaj se vrne, on pa je odgovoril, da se počuti tam prav dobro in da počaka boljših razmer.

Vozili smo se do Kralovan proti zapadu, potem pa smo zavili v severovzhodno smer proti Oravi. Tu so se vršili pozdravi na vsaki postaji in imeli smo priliko videti slovaško gorsko prebivalstvo, ki je ohranilo v teh krajih še mnogo starih šeg in navad. Obrazi, kučme, kožuh, vse je bilo še tako pristno starinsko. Naš kino je sprejemal te pester slike v svoj aparat. Gorjanci so povsod nekako bolj samosvoji. Tudi tu se nam je zdelo, da vidimo naše Bohince in visoke Oorenjce v njihovem domačem ponosu. Stali so pred nami v svojih visokih krepkih postajah — pravi sinovi teh gorskih šum — med njimi so bili izraziti gorski tipi — in so samozavestno poslušali pozdrave, ki jih doleže niso bili vajeni.

Ženske so bile tudi tu mnogo živahnije in so hotele biti vedno v ospredju: vendar ni bilo tiste ljubeznive zaupnosti kakor v Čataju. Gorska pokrajina vpliva na nazore ljudstva. Zato pa so se rihtarji postavili in govorili s priprostim krepkim besedami svoje pozdravne govore. V Dolnem Kubinu je vlak ostal nekoliko dalje časa, da se je naša deputacija odpeljala z avtomobilom v mesto k pesniku Hviezdoslavu, ki vsled bolezni ni mogel priti na kolodvor.

Hviezdoslav je največji sedaj živeči slovaški pesnik starejše šole. Lansko leto je slavil svojo sedemdesetletnico in ves narod je proslavil ta njegov jubilej. Rojen je bil v Oor. Kubinu l. 1849. Bil je advokat, l. 1910. pa se je odrekel javne službe, naselil se je v svoji hiši v Dol. Kubinu in živi samo leposlovju. Njegovo pravo ime je Pavel Orszag in bi se bil že skoraj pomaziral v mažarskih šolah. Toda pesnik Sladkovičeva je v njem vzbudila narodno čustvo. V literaturi se je oglašal od l. 1867., a šele l. 1881. se je pokazal njegov talent v prvi luči. Pisal je lirске pesmi, ode in elegije s poučno in narodno tendenco. Dvoje glavnih njegovih del je izšlo l. 1896 in l. 1890.: »Hajnikova žena«, valiki roman v verzih in »Ežo Volkošinski«, nekaka valika kreslica.

Podtatranska zemlja je našla v njem svojega pevca.

Bil je vedno za združenje s Čehi in je bil l. 1918. tudi na praških slavnostih. Izvoljen je bil v nar. skupščino in je častni član češke akademije. Vse podtatranske pokrajine so se prišle lani pokloniti pesniku, ki je izvršil veliko delo za slovaško svobodo in kulturo.

Vlak je odhitel naprej v podnožju lesnih gor in je ostal v Oravskem zamku. Vrh strmih pečin se dviga grad s svojimi starodavnimi stolpi in zidovi, zanimiva stavba iz davnih časov, doslej tuja last, sedaj last države. V ozadiju se dvigajo oravske gore, na jug pa je lep razgled po pokrajini.

Ob času mažarskega navalava se je narod umaknil v gore in od tam se je začel pozneje zopet vračati v ravnino. Razni kraji, posebno Anžuvinci, so poklicali v deželo Nemce in so jih naseljevali po mestih in gradovih. Nemške naselbine po mestih so ostale do današnje dobe. Mažarski magnati so si potem prilastili cele kraje in Slovaki je bil rob-tla-čai. — Oravski zamok je spomenik teh časov: to je bila trdnjava, odkoder so tuji obvladali vso pokrajino. Ogromni gozdi, polja in vinogradi pridejo sedaj v narodno last.

V podnožju gradu stoji nekaj hiš, ki so spadale k grajskemu go-

spodarstvu. Tu so nam pripravili večerjo, na kateri je bilo tudi mnogo zastopnikov občin in uradov iz okolice. Naravno je, da so se pri tem razvile združice in nagovori. Govorili so tudi rihtarji.

Oravski zamok je skoraj na meji plebiscitnega ozemlja na Oravi. Govoril je tudi rihtar iz plebiscitnega ozemlja, ki je izjavil, da si Slovaki ne žele poljske svobode in da žele biti v čehoslovaški republik. Plebiscit je razburil tu gorske duhove, ki so živeli precej v miru med seboj. Razlika in narečjih ni tako natančna, da bi se moglo reči, tu je slovaško, tam poljsko. Pri slovaških narodih prehajajo narečja polagoma drugo v drugo. Zato bo tu plebiscit bolj političnega značaja: gre skoraj bolj za zemljo, nego za ljudi. Položaj je precej podoben našim koroskim razmeram: obe stranki upata na uspeh. Zeleti je, da bi sedanji boj za zmago ne ustvaril po nepotrebnem sovraštva med sosednima narodoma to in onstran slovaške Tatve.

Zvečer smo se vozili nazaj, z nami so se vozili rihtarji. Postaje so bile polne ljudstva, društva so privedla baklade, posiljavili smo se od Slovaške — naš vlak je drdral proti severozapadu v Moravsko Ostravo.

Ija zelo obširno in ostro kritizira vladne ukrepe proti socialnodemokratskim in komunističnim občinskim zastopnikom. Napoved izjavi v imenu socijalnih demokratov, da bo glasoval proti zaupnici vlade. — V imenu Jugoslovenskega kluba govori posl. Stanko Banič, ki prečita izjavo svojega kluba, da vzame vladno deklaracijo na znanje in da bo podpiral koncentracijsko vladno. — V trenutku, ko poslanec Banič zavzame svoje mesto na tribuni, se v zbornici dvigne hrup in čujejo se kliči: »Napoj!« (Posl. Banič je bil namreč svojčas povzročil incident v zbornici v zadnji seji pred velikonočnimi prazniki, kjer je zaklical podobne besede takratnemu predsedniku Draži Pavloviću.) Z ozirom na ta dogodek pred veliko nočjo izjavi posl. Banič, da on nikakor ni zavezan proti dr. Pavloviću: »Marš napoj!« nego stvar je bila popolnoma drugačna. Ko je predsednik dr. Pavlovič izjavil, da bo prihodnja seja narodnega predstavništva dne 19. aprila, ga je Banič, ko je predsednik že odšel z govorniške tribune, vprašal, kdaj bo seja, in predsednik mu je odgovoril, da bo dne 17. aprila. To je izjavil predsednik tudi stenografom. Potem je Banič zaklical predsedniku dr. Pavloviću: »Zakaj greste vnu?« (Zašto idete napoj?) Izjavi se s tribune: »To je bila vsa stvar. Predsednik dr. Pavlovič je to sam potrdil. Govornik obžaluje, da demokratska lista »Demokracija« in »Pravda« nista hotela prinesiti vseh popravkov, katere je sam pokojni predsednik dr. Pavlovič potrdil. Govornik prosi, naj vsak poslanec, ki je bil prisoten na oni seji, njemu prinese dokaz, da je on pokojnega predsednika narodnega predstavništva žalil ali se sploh pregrešil proti narodnemu ujedinjenju. Ako mu kdo to dokaže, je govornik takoj pripravljen, odložiti svoj mandat. Podpredsednik dr. Ribar odredi nato odmor za deset minut.

Po odmoru dobi besedo bivši minister Anton Kristan. Govornik se bavi v prvi vrsti posebno z onim delom vladne deklaracije, ki govori, da je treba zagotoviti mir in red v deželi. Omenja, da so res žalostni primeri, ki so se pripetili n. pr. generalu Terziću in narodnem poslancu Draškoviću ter da se v deželi vedno bolj širi roparstvo in nered. Pa kdo je temu kriv? Ako vlada resno hoče odpraviti nered in hajduštvo, je treba v prvi vrsti, da odpravi vzroke tega hajduštva. V vladni deklaraciji ni nikjer točne izjave, kako si vlada predstavlja bodoči razvitek našega narodnega gospodarstva. Vsa državna podjetja nazadujejo in v kratkem bomo imeli nekoliko tisoč ljudi brez posla. Za to se nihče ne briga. Vendar pa se mora vprašati, ni li baš v tem eden glavnih vzrokov nereda. Kadar ljudje nimajo prilike, da si pošteno prislužijo vsakdanji kruh, potem seveda morajo kreniti na nepoštena pota. Govornik pravi, da se bo v štirinajstih dneh zaprla tobačna tovarna v Senju in bo tako 450 družin ostalo brez kruha. V Zagrebu se bo ustavilo delo v tobačni tovarni menda že po enem mesecu in zagrebški tovarni bo sledila ljubljanska. Vse te podatke je dobil govornik iz zanesljivega vira v Ljubljani. Imamo monopolno upravo v Beogradu, ki v osemnajstih mesecih ni mogla nabaviti potrebnih sirovin. Pred kratkim je čehoslovaška vlada ponudila, da skupno naroči potrebne sirovine, naša monopolna uprava pa je to ponudbo odklonila. Znano je, da je Makedonija in južna Srbija glede tobaka najbogatejša dežela, toda pomočnik upravnika našega monopola je moral iti v premagano Bolgarijo, da kupi tam za nas tobak. Monopolna uprava bi mogla imeti na leto na milijarde dohodkov. Govornik pravi dalje, da na vsem svetu ni države, v kateri bi poštne znamke izdajala monopolna uprava, ker to povsod dela pošteno ministrstvo. Ravnotako pri nas kolikor ne izdaja finančno ministrstvo, kakor je to na vsem svetu, temveč monopolna uprava. Pa zakaj? Vse zaradi tega, ker je bivši srbski monopol zastavljen Franciji in je še danes pod francosko kontrolo in upravnik kr. srbskega monopola — to je danes SHS — je Francoz Ravet kljub temu, da ima srbski zakon o monopoli paragraf, ki pravi izrecno, da mora biti upravnik srbskega monopola Srb. Za vse te stvari se ne briga nihče. Na ta način se lahko pripeti, da bo dobila Francija po zasedenju našega prečanskega monopola s srbskim monopolom večkratno garancijo za obresti svojih obveznic, mi pa bomo imeli od tega samo škodo. — Govornik izjavlja, da bi mogel marsikaj reči tudi o upravi državnih železnic, da pa bo o tem govoril drugikrat. — Tako pada tudi privatna industrija vedno nižje. Omenja primer, da je moralo največje stavbo podjetje v Sloveniji ustaviti danes svoje delo, ker primanjkuje sirovin. Ko bi to podjetje dobilo potrebne sirovine, bi bil red in mir bolj zagotovljen, kakor z zakonskimi projekti. — Dalje omenja govornik afero z manufakturo v ministrstvu za prehrano. Ne razume, kako bi se moglo blago pokvariti. Ta primer najbolj govori, da je tam najmanj reda, kjer bi morali računati najbolj na mir in red, o čemer pa seveda ni niti govora. Potem našteva mnogo primerov v carinarnah v Splitu, Ljubljani in Zagrebu ter dostavlja, da baš oni postopek, ki bi moral zadovoljevati ljudi, imajoče posle pri teh carinarnah, meri na boljševe, ker vsak, ki je imel z njimi posla, ostane nezadovoljen in postane »boljševik«. Zato misli govornik, da je v prvi vrsti nujno, da se ustvari dejanski red, ne pa zakon za red, ker zakonov imamo dosti, samo spoštovati jih je treba. — Govornik razpravi

potem o visokih cenah živinskih potrebščin v Beogradu. Porcija krompirja v beogradske gostilnice stane 6 dinarjev, v Zemuni pa se kupuje krompir po dve kroni. Ali ni to plenjenje? Ali se ne ustvarja s takim plenjenjem nemir in nered, isto velja o stanovanjskem vprašanju. Tudi to je vzrok velikega nereda. Soba in kuhinja stane v Beogradu mesečno 500 dinarjev, uradnik (in sicer visok uradnik) pa ima plače 1000 dinarjev. Kako more torej živeti? Kaj mu ostane za živeti? Ali je potem čudno, ako najboljši ministrski uradniki odhajajo in zapuščajo Beograd? Kdo ima od tega večjo škodo? Uradnik ali državna administracija? Pokrajinske vlade se trudijo, da po svojih močeh ublažijo stanovanjsko krizo, centralna vlada pa molči. Iz vsega, kar je govornik izvedel, se vidi, da namerava vlada napraviti »Sozialistengesetz«. Govornik pravi, da se takega zakona ne boji. Tudi v Nemčiji je Bismarck ustvaril »Sozialistengesetz«. Pa kaj je rezultat? Danes je gospod Ebert, socijalni demo-

krat, predsednik nemške republike. Res je, da je ideja sovjetske Rusije prišla tudi v naše kraje. To ni čudno, če zaradi legionarjev in onih vojakov ne, ki so se vrnili iz Rusije in prinesli s seboj to idejo. V pobujanju boljševizma pa so šle naše vlade od blamaže do blamaže. Govornik nadaljuje, da dokazujejo to njegove trditve dogodki prejšnjega leta v Sarajevu, dogodki v Vinici na Slovenskem, potem v Mariboru, — dalje proces Diamantenstein v Zagrebu in nazadnja železničarska stavka. Pri tej priliki se spominja slovenske ljudske stranke, katere člani so po njegovem mnenju zakrivali neljube dogodke v Ljubljani. Tu je došlo do burnega prizora med govornikom in g. poslancem Sušnikom. Za g. Kristanom govori g. poslanec Nikodija Popadič, ki kritizira nedelavnost parlamenta. — Podpredsednik g. Ribar zaključuje sejo ob 20.30 ter odredi prihodnjo sejo za jutri ob 10. dopoldne z dnevnim redom: nadaljevanje debate o vladni deklaraciji.

Hrvatski ban za civilni zakon.

Beogradski »Balkan« je objavil dne 21. maja članek »Za jedinstvo«, iz katerega posnemamo: Pred kratkim je prišlo v Delnicah na Hrvatskem do neljube incidenta. Naši vojaki so pretepli župnika Bujana, ker je odvrčal tamkajšnja dekleta od sklepanja zakonov s pravoslavci. Ban dr. Laginja je odredil preiskavo in poslal zagrebškemu nadškofu dr. Bauerju pismo, v katerem ga prosi, naj vpliva na svečeništvo, da ne bodo preprečevali sklepanja mešanih zakonov. V pismu pravi ban Laginja: »Gospod nadškof! Ujedinjenje našega naroda, za katero je delal tudi veliki Strossmayer in ki je danes glavna točka v programu vseh naših političnih strank, se bo najbolje oživilo, ako bodo naš narod iz raznih krajev poleg istega jezika spajale čim tesnejše rodbinske zveze.« Nadalje priporoča g. Laginja, naj se ne postavljajo narodu tozadnje zapreke, ker bi mogla verska nestrpnost prinesiti slabe posledice. Obsojajoč postopanje župnika Bujana, pravi ban dr. Laginja: »V narodnem in državnem interesu imam čast, prositi Vas, gospod nadškof, da izvolite naročiti Vašemu podrejenemu svečeništvu, naj se izogiblje za-

prečevanja veljavnih zakonov med Srbi in Hrvati.« — Naškof je izjavil v svojem odgovoru banu Laginji, da so predpisi katoliške cerkve taki, da njeni predstavniki ne morejo iti na roko drugovercem, ker bi to pomenilo verski indiferentizem, posebno pri sklepanju mešanih zakonov. Z ozirom na ta odgovor je poslal ban prepis nadškofovega pisma notranjemu ministru s svojim spremnim pismom, v katerem pravi, da se je škofijski ordinarijat postavil na nepomirljivo versko stališče, ker preprečuje sklepanje zakonov med pravoslavci in katoliki. Ban Laginja zahteva favoriziranje teh zakonov v državnem in narodnem interesu. V pismu pravi: »Imam čast, prositi Vas, gospod minister, da izvolite prinesiti to važno vprašanje pred ministrski svet. Ako bi gosp. minister za verstvo ne mogel doseči sporazuma s cerkvenimi poglavarji v smislu, da se naj ne zavira naravni proces zblizevanja in amalgamiranja našega naroda, tedaj bo treba, da se čim prej vzame v pretes vprašanje uvedbe civilnega zakona in se ukrene vse potrebno, da se prepreči tako razumevanje in prakticanje verske nestrpnosti.

Koroška se probuja.

Razveseljena poročila prihajajo iz nekdanjega tužnega Korotana. V širokih masah ljudstva se je pričelo živahno gibanje. Vsled sto in stoletnega nemškega jarma otrplo slovensko ljudstvo se prebujajo, prihaja k zavesti. To nam kažejo tabori kmetkega ljudstva v Velikovicu, Pliberku, Železni Kaplji in v Veliki Dolini, katerim slede še drugi, ki bodo brez dvoma uspeli prav tako krasno.

Kaj podobnega še mi videla Koroška. Še lansko leto je bilo kaj takega nemogoče. Ubogo ljudstvo je preveč trpelo vsled vojnih navalov nemških roparskih čet, da bi se zavvedlo svoje moči in bi vstalo. Zato so imele vse večje prireditve lanske leto eno in isto napako, t. j., na njih je bilo preveč »tujcev« iz drugih delov Slovenije in premalo domačinov. Korošci. Le spomnimo se velikega tabora v Sinči vasi. — Ne rečemo, da so bile take prireditve nepotrebne in niso rodile sadu. Ne, nasprotno. Pokazale so domačemu prebivalstvu moč slovenske misli in zanimanje bratov onstran Karavank za lepo in bogato koroško zemljo, za tlačene brata Korošce. — A letos, letos je drugače. Letos nam ne morejo sovražniki niti tostran, niti onstran demarkacijske črte očiti »tujcev«. Zakaj ti tisoči in tisoči, ki se zbirajo na taborih in manifestirajo za skupno domovino v okrilju Jugoslavije, niso »tujci«, ampak sami domačini, ki jih je rodila in redila koroška zemlja.

Od kod ta preobrat v dobi pčelje leta? Čigava je zasluga, da dviga slovenski Korotan po tolikih letih suženjstva glavo, se zaveda in terja svoje pravice, kljub temu, da delajo nasprotniki v Celovcu in v našem pasu z velikanskim aparatom, ki se ne straši dela, ne stomiljionskih stroškov?

To je zasluga slovenske koroške žene, slovenskega koroškega dekleta.

Nočemo kratiti zaslug tudi drugim faktorjem, ki so delali in še delajo vztrajno in z občudljivo marljivostjo brez hrupa in hvalisanja v tako težkih razmerah. A njihovo delo ne bi bilo venčano s takim uspehom, da niso posegali vmes slovenske žene in dekleta s svojo spretno roko in vzgledno odločnostjo.

Pred pčelim pol letom je započela ženska organizacija svoje delo.

vanje. Za cilj si je postavila trojno nalogo: boj za ravnopravnost žene, splošno in stanovsko izobrazbo, posebno v gospodinjstvu, in socialno skrbstvo. Osnovala so se po vseh šolskih okoliših ženska društva, ki so se združila v Zvezo v Velikovicu. Pod spretnim vodstvom Zveze so takoj započela z uspešnim delovanjem. Podpiralaso znabranimi darovi vdove in sirote, obdarila nad 2000 revnih otrok z obleko in obuvalom in olajšala marsikatero gorje, posušila nebroj solza. Začelo se je veselo tekmovalno posameznih društev z nabiranjem članic, prirejanjem gledaliških iger, z govorniki in vajami in s petjem. Delokrog je rasel od dne do dne, raslo je pa tudi število članic, ki šteje danes že okrog 3000 skoro izključno kmet-skih žen in deklet, ki se jasno zavedajo svoje mislonske in narodne naloge, zlasti sedaj, ko se odloča bodočnost njihove ožje domovine. Vrgle so se z neprimerno odločnostjo in navdušenostjo na podrobno delo v svojem delokrogu. Vsaka izmed njih je misijonarka, ki vrši svoj posel v domači hiši in zunaj nje z neko, rekel bi, sveto gorečnostjo. Zdravile so otrple moške, katerim je prešlo suženjstvo v meso in kri, da so stali z večine v hladni brezbriznosti ob strani pri pokretu sedanjih dni, ki ga zahtevajo razmere in potrebe časa. Navdušile in pritegnile so svoje malodušne sestre v svoje vrste. S svojim smotrenim in odločnim nastopom so si pridobile veljavo in ugled ne samo med našinci, ampak celo med številnimi sovražniki, ki so raztreseni med nami ter delajo kakor Judeži za izdajstvo domovine. Ti dvomilijni elementi se boje naših vrlih žen in deklet bolj kakor vrag križa. Zato poskušajo z vsemi sredstvi, predvsem pa z grožnjami in terorjem, zanešati v njihove sklenjene vrste zmešnjavo in strah. A naše žene in dekleta ne poznajo strahu ter gredo z neverjetno disciplino na delo za rešitev svoje domovine. Ženska organizacija, to je armada, na katero smo lahko ponosni in kakršne ne premore nasprotnik kljub vsemu velikanskemu aparatu, kljub vsem denarnim sredstvom. In ako se taka armada vrže v boj, ni težko prerokovati, kje bo zmaga.

Politične vesti.

== Rečani aretirani v Rimu. — D' Annunzijeve pajacade se nadaljujejo. Bakar, 28. maja. Včeraj je bil aretirani v Rimu odposlanec Reke dr. Grossich in z njim še več reških »odposlancev«. Kakor hitro je dospela ta vest na Reko, je završalo v D' Annunzijeve krogi. Mestni svet je bil takoj sklican na veliko protestno zborovanje in se je na tem zborovanju izrekel protest in ogorčenje nad dogodki v Rimu. Ob koncu zborovanja so bili pozvani »mestni očetje«, da se napotijo na cesto in demonstrirajo. Na cesti so se pridružili mestnim očetom ardit, ženske ter vsa reška mularija, ki je vedno pripravljena sodelovati pri D' Annunzijeve pajacadah. D' Annunzijo je nagovoril zbrano množico ter zopet povdarjal ono, kar je že tisoč in tisočkrat storil, da je padlo v vojni 500.000 sinov matere Italije. Žene, ardit in otroci so kričali: »V Rimu smrt Savoju!« Nato se je razvil »pohod« na Sušak, kjer so hoteli ardit zavzeti mesto. Prišli so do mostu, pobrali lesene dele barikad, pri žičnih ovirah pa so se vrnili. Kakor poroča »Vedetta«, so se verne italijanske čete umaknile z mostu, nekateri »verni« italijanski častniki pa so segali preko žičnih ovir v roke »nevernim« arditom. Ko se je D' Annunzijevo zmagovalna vojska vrnila s sušakega mostu, so pred mestno hišo zažgali lesene trofeje, ki so jih prinesli s seboj. D' Annunzijo je znova nagovoril množico ter povdarjal, da ne bo miroval preje, predno se ne bo gugalo v vetru na Kapitolu okostje izdajalca domovine Nittija.

== Imenovanje našega poslanika za Rim. Beograd, 28. maja. Za izrednega poslanika in ministra I. razreda v Rimu je imenovan dr. M. Spalajković, minister na razpoloženju.

== Ministrski svet. Beograd, 28. maja. Včeraj se je vršil ministrski svet, ki je trajal od 10½ do 13. Razpravljalo se je o vprašanju ruskih beguncem, ki še vedno prihajajo v našo domovino, o komunističnem gibanju v naši državi in o regentovem odpotovanju v kopališče. Po daljši diskusiji se je sklenilo, da bo šla naša država v vseh oziirih, kolikor bo to mogoče, na roko ruskim beguncem. Komunistična konferenca se je dovolila za mesec junij v Vukovaru. Regent bo odpotoval 29. t. m. v neko kopališče, kam, doslej še ni znano.

== Seja parlamentarnega finančnega odbora. Beograd, 28. maja. Včeraj se je vršila važna seja parlamentarnega finančnega odbora, na kateri se je razpravljalo o budgetnih dvanaestih in o podaljšanju provizorij za mesec junij, kakor je to predlagal bivši finančni minister Velizar Janković že pred tremi meseci. Poslanec dr. M. Brezigar je predlagal, da naj se takoj izplača onih 20 odst., ki so bili zadržani za časa kolikovanja in za katere so se izdali boni. V slučaju, da bi država ne mogla vsled finančnih težkoč takoj izplačati celo svoto, naj se sprejme posredovalni predlog, po katerem naj se izplačajo vse priznalnice do 500 K, za višje svote pa naj se izda državne rente za dobo 5 let in s 4 odst. obrestovanjem. — Jutri se bo seja nadaljevala in se bo razpravljalo o izvozu in trgovski politiki v obče.

== Nove kombinacije za predsednika Narodnega predstavništva. Beograd, 28. maja. V političnih krogih se živahno razpravlja o vprašanju, kdo naj bo predsednik Narodnega predstavništva. Pojavila se je zopet nova kombinacija. Po tej naj bi bil kandidat demokratske zajednice za to mesto Todor Stanković, kandidat parlamentarne zajednice

pa dr. Medaković, bivši predsednik hrvatskega sabora.

== Zvišanje prejemkov učiteljem. Beograd, 28. maja. Na večrajšnji seji ministrskega sveta je bil sprejet predlog ministra za prosveto Svetozarja Pribečevića, da se dovoli učiteljem istotako 25 odst. doklada, kakor se je dovolila ostalim državnim uradnikom.

== Razprave o volinim redu. Beograd, 28. maja. Včeraj je imel sejo odbor za volilni zakon. Sklenjeno je bilo, da naj pride na vsakih 25.000 glasov po 1 mandat, tako da bi bilo v parlamentu 480 poslancev. Za glavna mesta: Beograd se je določilo 7, Zagreb 6, Ljubljano 4 mandate.

== Program ministra dr. Kukoveca. Celjska »Nova Dobca« priobčuje uvodnik izpod peresa ministra dr. Vekoslava Kukoveca, naslovljen »Moj program«. V tem članku naglašajo dr. Kukovec med drugim: »Politično se smatram v svoji vlogi prav tako odločno Jugoslovenca, kakor Slovenca. Ni res, da je cela slovenska javnost zadnji čas zastopala isto stališče. Se vedno se zastrepja narod in se seje nezaupanje. Povdarja se, da nas hoče zadušiti velika koerbska ideja itd. Kakor da bi tmei n. pr. klerikalizem več pravice pri nas! Ali se tu nbere prava struna, ko se pripravljajo ustava, od tega je zelo mnogo odvisno. Če bomo Slovenci imeli pred očmi ob tej priliki odločno le interes skupne domovine, bomo tudi sami najboljšje odrezali. Ta program bom jaz z vso odločnostjo zastopal, ne kot pristaja, nego kot fanatik te ideje. Vsi vzori jugoslovenstva so pa prazni, če bi se narod ne prepričal, da hoče državo socialno pravičnost, obrambo slabijših. Ključ se tudi pri nas po zakonu zoper boljševizem. Ako sem prevzel baš ministrstvo za socialno politiko, bilo mi je pred očmi vzbuditi v narodu za dejanja zaupanje v državo. Če bi hotel objubljati bejesevne nspehe, bi bil neresen. To bi bila sleparija. Da bi pa morebiti prepričal javnost, da imamo dobro voljo biti socialno pravični, se mi ne zdi nemogoče. Naša domovina je ogromna neobdelana njiva. Socialnih nalog imamo nebroj.

== Predavanje o narodnem in državnem edinstvu je imel te dni dr. B. Stopar v klubu zagrebških demokratskih akademikov. Predavatelj je znanstveno razlagal razvoj in obstoj današnjih evropskih narodov. Narodni so enote s skupnimi kulturnimi in duševnimi interesi. Te enote so mogle nastati le po nepretrganem življenju pod enotno državno oblastjo, ki je izgradila v svojem področju enotne gospodarske in kulturne razmere. Predavatelj je opozarjal na naravne zapreke, ki ovirajo državo v njeni tendenci po nacionalni asimilaciji in konstatiral, da pri izgradbi močne in enotne jugoslovenske nacije ni nobenih naravnih zaprek z ozirom na pokoljenje in jezik. Predavatelj je končno ovrgel z vseh iz zgodovine in današnjih držav trditve, da je federalistična država postulat demokracije.

== Ustanovitev čeho-slovaške komisije v Zagrebu. Zagreb, 28. maja. Kakor znano, se je osnovala v Pragi posebna jugoslovensko-češka komisija, ki si je nadela nalogo, da deluje na kulturnem in gospodarskem polju za zblizanje med obema narodoma. Pri tej komisiji sodeluje mnogo odličnih čeho-slovaških kulturnih in gospodarskih strokovnjakov. Sedaj se je pričela tudi v Zagrebu akcija za čim najožje zblizanje med Čeho-Slovaki in Jugoslovenci in se namerava ustanoviti enaka komisija, kakor v Pragi. Vsa predreda so končana. Vršile so se konference in je delo prišlo že tako daleč, da so organizacijski načrti že popolnoma izdelani. V kratkem se prične nato z delom.

== Izgnan je iz Splita na dobo 10 let tipograf Vardjan, rodem iz Hrvatske, pristaja komunistične stranke v Splitu. Njegovo delovanje je označeno za nevarno jugoslovenski državi.

Auerspergove žene ali primite tatu!

Tako upije »Naprej« že nekaj časa sem radi tega, ker je sklenila domača organizacija lesne obrt, trgovine in zadružništva sečno pogodbo s knezom Auerspergom.

To naravnost že škandalozno herostratsko upitje vzbuja razne nebaž laskave misli o nekaterih voditeljih delavske organizacije ter o breznačelnosti soc. - dem. tiska. Če to gg. voditeljem osebno ugaja. Ker kaže večrajšnji »Naprej«, da vsa stvarna argumentacija, ki jo je prinesel ponovno »Slovenec« in zadnjič tudi naš list, nič ne zaleže, je potreben končno krepak odgovor.

Dosedanja docela točna pojasnila v časopisu so dokazala, da je sklenil knez Auersperg pogodbo z organizacijo, ki obsega vse obrate in zadruge, ki so v okrožju Auerspergovih velečin in ki od njih živi. Ti obrati in zadruge zaposla-

jejo skupaj 2735 delavskih moči in 57 žag s 124 jarmi. Jasno je, da preživljajo te delavne moči veliko številno rodbin. Znano je pa tudi, da živi velik del Dolenjske od lesnega prometa, zlasti od Auerspergovega, ker je poljedelstvo le borno in ker drugih industrij tam ni. Večina obratov je dobavljala že pred prevratom les od kneza Auersperga; nanovo so udeležene vse manjše lesnoindustrijske družbe in zadruge, ki obstojajo vse iz zgolj malih ljudi. Premožnejša izmed vseh pogodnikov sta le dva, ki sta si pa prislužila, kar nimata, s svojo podjetnostjo in poštenim delom, kar se jima ne more šteti v greh, dokler obstoja današnji gospodarski red. Če so pa posamezniki gospodarsko močnejši, so državi dober vir davkov; vsa-akor so pa ti posamezniki in cela združitev skupaj prave »bogatašnice« v primeru z bankrotom in sili

— Predsedstvo I. jugoslovanskega citrarskega kluba »Favorit« se nahaja v Ljubljani, Tabor 5. Pojasnila se izdajajo ustmeno vsak dan od 3. do 4. in od pol 7. do pol 8. zvečer. Ustanovitve zasleduje smoter, da se naš narodni, vsprejmljivi instrument vgaaja in dvigne. Vsak, kdor še danes ne pozna tega govornika čustev, bo razumel, da človeku tudi ta instrument raztolmati ihtenje in veselje v glasovih strun. Treba pa je vajrnosti od igralcev, da se s voo dušo vdao tem strunam, katerih glas ne sosaaja za drugimtolmačem človeškega čntja na nobenem odru ča-kyras omike in smetnosti. Opozorjajo

se tedaj člani in ljubitelji citirane umetnosti, da vstrajajo in da na popuste, temveč povzdignijo stare slovenske glasove četer ter da jih negujejo.

— Zaključni večer v kavarah »Laternae« v nedeljo, dne 30. maja. Sijajen spored. Nove točke: Ruben, transparentni slikar, pred odhodom v Ameriko, zadnji njegov nastop. Rogoz poje, igra in zabava. Truhovič prisega, da... Oyra - Oyra, ekscentrični plesni duet. Geršič in Danilova, subretti. »Pasja dresura«, mdme. Paulaine z novimi točkami. Začetek ob 21. uri.

Stalnost opernega repertoarja in občinstvo z dežele. Pišejo nam: Prišli smo v Ljubljano k operi »Trovatore«, popoldne se je šele razglasilo da bo »Zongler« in gledali ter poslušali smo v drugi »Zonglerja«, prišli smo vdrugič k operi »Trovatore«, pa so igrali »Poljsko križ«, poskusili smo tretjič z opero »Trovatore«, to pot smo pa bili še bolj korenito razočarani: eden umetnik je bil baje užaljen, drugi pa je menda »Pri belem volku« obel in — gledališče je bilo zaprto. Izvedeli smo pa za te prijaznosti šele ob 7. zvečer, torej 1/4 ure potem, ko nam je odhajal vlak na Gorenjsko. Prenočili smo morali zopet v Ljubljani. Trikrat smo prišli k »Trovatore«, trikrat je bila ta opera še zjutraj v listih naznanjena, trikrat smo kupili vstopnice za »Trovatore« in trikrat smo zaradi tega prenočevali v Ljubljani — »Trovatore« pa nismo videli! Na deželi pravimo Slovku, ki z drugimi takimi uganja, »da ga je potegnil. Mislimo pa, da je operno gledališče prevsoka kulturna institucija, kakor pa da bi se iz občinstva norčevala. Nekoliko obzira je treba tudi na deželane jemati, kakaj prihod in bivanje v Ljubljani sta zvezana z velikimi stroški. Ako pa gledališka uprava nima zanesljivih moči, naj pa igra brez repertoarnega sporeda, kakor kakšna ad hoc sestavljena družba, potem pa ne bo imel nobeden povoda, jeziti se in zabavljati. — Družba »Trovatore« z Gorenjskega.

Sokolstvo.

Šišenski Sokol priredi dne 3. junija ob 2. popoldne svoj plesizlet v Dolnice, spojen z javno telovadbo pri Miklavu. Vstopnina prosta. Vabijo se vsi prijatelji Sokola.

Sokol v Notranjih Goricah priredi dne 6. junija 1920 ob priliki 10letnice, javno telovadbo z veliko vrtno veselico na travniku za Pavletom v Notranjih Goricah. Sodeluje polnoštevilna godba dravske divize pod osebnim vodstvom g. kapelnika dr. Čerina. Osebnostni vlak odhaja iz Ljubljane ob 3. popoldne, odhaja iz Notranjih Goric ob 9. zvečer. Vlak pristane tik veseličnega prostora. Za dobro ted in plačo vsestransko dobro preskrbljeno. Vsi prijatelji in prijateljice Sokolstva se vrnijo vabite. Na svidenje. Odbor.

— Župa Ljubljana I. ima 20. junija delni župni zlet v Višnjogorju. Pozivljamo vsa društva na krepko prijavljanje, da bo nastop vseskozi vzoren in dostojen. Udeležbo javite do konca maja v zmislu okrožnice. Sokolstvu naklonjeno občinstvo vabimo že sedaj na zlet v prijazno dolenjsko pokrajino. (k)

Sokol v Šiški priredi dne 20. junija javno telovadbo z veselico in prosti bratski društva, da se na to ozirajo. Zdravo!

Boroveljski Sokol. Na binkoštni ponedeljek popoldne je bil obširni vrt ob Vrbskem jezeru hotela Majernik namenjen polni; tik ob jezeru na prostorni ravni je pa izvajal proste vaje boroveljski Sokol. Od veselja so mi stopile solze v oči, ko sem gledal pred seboj sokolski naraščaj tako množestven, a pred njimi kakor oči agili naš gorški rojak, nekdanji poročnik Flaša. Ko je možki naraščaj končal svoje vaje, za katere je žel obilo pohvale, je nastopil ženski naraščaj pod vodstvom učitelja Lovrenčiča, za njimi je nastopil sokolski zbor pod vodstvom brata Vizjak, a za njim takoj pod istim vodstvom ženski zbor. Vsi izvajali so vaje prav točno, za kar so želi obilo pohvale. Ni moglo opisati pestre slike, ki so jo nudile očem mnogobrojne rdeče sokolske sralce in belo-modre telovadne obleke Sokolice, zeleno Vrbsko jezero in z rožicami posejana obala. Nekaj, kar se da le naslikati. Po vajah so spustili čolne na jezero, polne rdečih sracij in slovenskih trobojnic. Mirne dase moram priznati, da kaj takega še nisem videl. Na vrtu so prepevali naši koroški slavski mile in navdne lepe pesmi, da mi se je milino topilo srce. Ta del našega naroda je bil tlačen po krutemu sovražniku toliko let. Vse mu je vzel, a pesmi njegovih mi ni mogel vzeti in s tem ljubezni do jezika in rodne zemlje. Prost in svoboden gospodar je zopet te zemlje in veselo uživa zasluženo svobodo med svojimi brati. Tam na sredi jezera so se v megoštevilih ladijah zbrali celovški Nemci, ki so rjevali grde posvke, kakor razdraženi tigri, in s tem dokazali, da so uničili tudi moralno. Naša obmejna straža jih je privlekla dve polni ladiji k obrežju, ker so v svoji onemogli lezi prezrli sredino jezera. Takaj, ko so stopili na naša tla, so se spremeni v nedolžno lagneto, ki slovenski jezik popolnoma obvladajo. Spustilo se jih je zopet, a ne z ladjo, ampak v spremstvu orožnika peš čez demarkacijsko črto na oči strani Ooreta. Na oni strani jezera, nad vojaškim kopalščem, se je vila črna zastava, ki je oznanjevala, da je izdihnil svojo dušo nekaj tako slavni borilci za Avstrijo in uje cesarske hiše, general Borovevič. Okoli 6. popoldne je odkaral Borovevič Sokol, a 2 nji izstrelki. Bila je dolga povorka. Samo Sokola s polmladkom je bilo čez 300 oseb. Res nekaj, česar se niti pri nas doma ne vidi tako hitro. Naraščaj je prepeval narodne pesmi, a mi smo pomagali. Kmalu smo zagledali Celovec, ki mirno leži v kotlini in čaka dneva vstajenja. Ta menda po vsem tem sodeč, kar sem videl, ni več daleč.

Turistika in sport.

Mitlajška potokinja SPD Slovenjgradec naznanja, da je planinska koč na gori sv. Uršule s dne 30. maja 1920 otvorena.

— Izredni občni zbor SK »Sparta« se vrši v nedeljo 30. t. m. ob 10. dopoldne v mestni posvetovalnici (magistrat).

— Vozna dirka v nedeljo dne 30. t. m. ob 3. popoldne bo jako zanimiva, posebno vsled raznovrstnega programa. Priglasenih je blizu 50 konj, med temi tudi znani konji-dirkači, n. prim.: »Monte Christo«, žrebec, 7 let, »Juncker«, valah, 9 let, »Ducé«, kobila, 4 leta in drugi. Spored dirke kakor tudi predpisi glede vožnje so našim razmeram primerno urejeni in je dana možnost vsakomur se udeležiti s svojimi konji dirke. Priglasili sprejemajo se še na dan dirke pri vodstvu na dirkališču.

— Nogometna tekma se vrši v nedeljo dne 30. maja ob 7., oziroma 19. med prvimi moštvili ljubljanskega Slovana in mariborskega »Rote Elfe« na prostoru SK. Ilirije pred državnim kolodvorom. Opozarja se posebno na občinstvo, ki se udeležiti konjske dirke, da se lahko po tej dirki ogleda nogometno tekmo. (k)

— Prešernova koč na Stolu se odprla 13. junija t. l. ter bo od tedaj dalje stalno oskrbovana. Odbor kranjskega poštne SPD opozarja se enkrat na vsakega, da je pred napovedanim rokom obisk koč dovoljen samo v spremstvu oskrbnika Fr. Avenika, stanujočega v Valvazorjevi koči pod Stolum.

Izpred sodišča.

Z veliko napetostjo spremljana porotna razprava proti Jožetu Gorjancu zaradi hudodelstva ropa je bila popoldne preložena, ker je zagovornik dr. Svigelj predlagal zaslišanje štirih novih prič o dejstvu, da je bil obtoženi nov gotovo 15. januarja pri Kuclerju v Rožni dolini, kateremu predlogu je sodišče ugodilo.

Takoj za tem je pričela druga razprava proti trem roparjem: 21letnemu Jožetu Bohutniku, 18letnemu, marmel Ivanu Bohutniku, oba iz Zadvora, in 32letnemu Jožu Koscu, samemu mesarju v Spodnji Šiški. Omenjena trojica je na pustno nedeljo 15. februarja letos izvršila zločin v mlino Františka Lužarjeve v Selih pri Panchi. Obtožnica opisuje rop takole: Františka Lužar je posestnica mlina v Selih pri Panchi št. 12. Mlin stoji v neki dolinici, čisto na samoti, do sedne hiše je 15 minut. Zena je priletela, poleg sebe ima 88letnega, slabotnega in bolnega očeta Martina Lužarja in 17letno dekle Ano Omahen. To so edini prebivalci mlina.

Roparski napad se je izvršil v noči 15. februarja. Tisto noč so v mlino že vsi spali, bolni oče v postelji, gospodinja in dekla na peči. Naenkrat se zbudi gospodinja in vidi v sobi tri moške, oborožene in zamazane po obrazu. Eden je držal prižgano svečo v roki in nameril revolver na očeta. Zavpila je, naj očeta pusti. Obrnil se je k njej, ji nameril revolver na prsa in v hrčastem jeziku zahteval: »Daj novčale!« Odgovorila mu je, da ga nima. Nato so šli iz sobe ven in so po hiši in v podstrežju stikali po tujem blagu. Vzeli so vse, kar jim je prišlo pod roko. Naropane stvari so bile deloma v zaklenjenih škrinjah, katere so siloma odprli, deloma v nezaklenjenih prostorih. Ko so vse v hiši preiskali in vzeli, prišli so štirje zopet v hišo nazaj. Dva sta imela sekire in z njimi grozila gospodinj in očetu, hoteč še denarja. Eden je rekel drugemu: »Idi in zapali kučo.« Drug je šel ven in čez nekaj časa zaklical, da je »kučo« že zapalil. Tako so prebivalce mlina — zapuščene od vsega sveta, skoraj tri ure mučili: bili so cel čas v smrtnem strahu, da bi jih ne umorili. Spolnim nahrbtniki so končno ostavili mlin in odnesli plen. Bil je bogat: vzeli so vse, kar so našli, obleko, perilo, živila in druge reči, skupaj v vrednosti 5436 K 20 vinarjev.

Obdolženci izvršeni roparski napad popolnoma priznavajo.

Obtoženci so pravi produkti vojno-verzijskih razmer. Izvedbo ropa opisujejo z največjo cinično hladnokrvnostjo in topostjo.

Jože Bohutnik glasno priznava rop. Obtočen je bil v vojaško bluzo, s srbsko »kapo« na glavi in s sekuro v rokah. Vsi so bili »namazani z biksoma«.

Ivan Bohutnik, 18letni mladenič, rop priznava s vso hladnokrvnostjo, seznanil se je z Romanom Režkom v šentpeterski vojašnici. Pri mlinu je st na straži.

Jože Kosce priznava sodelovanje, zagovarja se, da je bil zapeljan od Režka, ki je bil že prej zaradi ropa kaznovan kot vojak med vojno na sedem let ječe.

Priča Františka Lužar, ki je opisuje grozni nočni napad in razboj v mlino. Joka je prosi proti obtožencem obrnena: »Fantje! Kam ste došli šidani gvanč?« S pomočjo sapenika navaja vse ukradene predmete. Oplenili so vse hiše: rjuhe, perilo, maslo, slanino, moko, pšenico, jajca, mast, blago in celo 8 litrov žganja. Dalje meso, kašo itd. Roparji so bili tak odrasli, da so fajon cvrti vrtili napadene družine na ognjišče. Mlin so bili popolnoma oplenili. Priča končuje: »Prosim da bi imeli mir pred njimi! Bojimo se jih!«

Druga priča dekle Omahen, nazorno opisuje roparje in njih ropanje. Pravi: »Namazani so bili kakor črne hudobe.« Vse obleke so ji pobrali. Pustili so ji samo nekaj oči. Vsi so ji tudi lidane obleke.

Porotniki se skoro soglasno potrdili vseh 15 stavih vprašanj. Na podlagi porotniškega krivdoreka so bili obsojeni: Jože Kosce na 15 let, Jože Bohutnik na 12 let in mali Ivan Bohutnik na 5 let težke ječe. V soglasno potrdilih 15 vprašanjih je bil rop kvalificiran kot rop, ki se kasneje s domnično ječo. V izredni razpravi so bile v vsakem pogledu zanimive, ker so nam nudile grozno sliko, kajti včasih so taki »roparji« živeli samo v narodnih pripovedkah in romanah, samo ljudska fantazija je vedela za »roparje«, vojna nam je »roparje« postavila v kruto realnost.

Razprava je bila o polu polnoči končana. Obsojenci so sodbo mirno sprejeli in nastopili kazen.

Tatvine civilnih oblek v šentpeterski vojašnici. Na podstrežju šentpeterske vojašnice je vojaško skladišče, kjer je shranjeno razno blago, tudi civilne obleke vojakov. Aktivni vojak Leopold Zupančič in Ivan Šimenec, uslužbenec električne železnice, sta se domenila, da bosta izvedla tatvine v tem skladišču. Dne 27. januarja t. l. okoli 4. popoldne se je vojak Zupančič dal v skladišče zapreti. V

skladišču je shranil Zupančič civilne obleke, jih vzel v pet oči, katere je potem akosi podstrešno okno vrzel na osto, kjer jih je Šimenec na dano znamenje pobral ter odnesel na stanovanje k cerkovniku Mihi Šošlj. Tam je Šimenec vzel iz ene oči 8 arja, 4 civilne hlače in 2 civilna suknjica v vrednosti 3130 K, druge stvari v vrednosti 8560 K je pustil pri cerkovniku. Vrednost ukradenih stvari znaša 11.690 K, dočim ceni skladiščnik Goršek na 21.000 K. Cerkovnik Šošelj je zadevo javil naredniku Josipu Illovarju, naka so oba aretirali.

Danes se pred poroto zagovarja zaradi tatvine 20letni Janez Šimenec iz Dobrunj. Obtožene priznava dejanje ter se zagovarja na veliko revščino, ki vlada v njegovi družini. Oče je invalid, pri Beogradu je izgubil nogo; mati zasluži 6 K in on 16 K na dan. Pri vojaškem sodišču v preiskavi se nahajajoč vojak Zupančič, nezaprtežen, izpove: »Tega vsega sem jaz kriv.«

Na podlagi krivdoreka porotnikov, ki so tatvino soglasno potrdili s pristavkom o vrednosti nad 4000 K, je porotno sodišče obsodilo Janeza Šimenca na eno leto težke ječe.

Na novejša poročila.

KAKŠNO REŠITEV JADRANSKEGA VPRAŠANJA PREDLAGA NITTI?

(Naše poročilo.)

Rim, 28. maja. Kompromis, ki ga je predlagal Nitti v jadranskem vprašanju, vsebuje na splošno sledeče točke: V »Julijki Benečiji« naj bo meja Wilsonova črta z nekaterimi popravki v korist Italije, in sicer predvsem v senožestnem okraju v svrhu boljše zavarovanja Trsta, dalje vzhodno od Učke, oziroma na morju v boljše obrambo pomorske baze v Pulji. Meja se ne bi torej dotikala morja ob rti Plomin, kakor je predlagal Wilson, ampak med Lovranom, ki pripada Italiji in Opatiju, ki bo prideljena Jugoslaviji. Mesto Reka naj bo pod italijansko suvereniteto, pristanišče prevzame v svojo upravo Zveza narodov, Sušak pa pripade Jugoslaviji. Od istr. otokov bi dobila Italija Lošinj in Cres, ostale Jugoslaviji. Po Wilsonovem načrtu bi moral priti otok Lošinj k Jugoslaviji, iz stratežnih ozirov predlaga Nitti, naj dobi Italija otok Lošinj za obrambo puljske trdnjave, dočim je pripravljen odstopiti Vis Jugoslaviji, čeprav ga je priznal Wilson Italiji. Jugoslavija dobi vso Dalmacijo, samo Zadar naj bo avtonomno mesto, s pravico, da si sme izvoliti sam svoje diplomatsko zastopstvo.

ODGODITEV SESTANKA V PALLANZI.

(Naše poročilo.)

Rim, 28. maja. Iz vladnih krogov se poroča, da je notranji in mednarodni položaj Italije tak, da se mora sestanek z jugoslovanskimi delegati v Pallanzi odložiti, čeprav italijanska vlada ni spremenila svojega stališča v jadranskem vprašanju.

NAŠA DRŽAVA NASTOPI PROTI MADŽARSKI.

(Naše poročilo.)

New York, 28. maja. Jugoslovenska vlada je sporočila Zedinjenim državam, da namerava koncentrirati svoje čete ob madžarski meji, ako bi Madžari ne hoteli priznati mirovnih pogojev.

DOGODKI V RIMU. — ARETIRANI REČANI IN DALMATINCI.

Rim, 28. maja. Utis zadnjih krvavih dogodkov in njihovih posledic je velik. Prebivalstvo je zelo vznemirjeno. Rimsko nacionalistično časopisje napada vlado, ker je prenovala patriotične manifestacije iz strahu pred Trumbičem in njegovimi tovariši. Med aretiranci je tudi veliko dalmatinskih in reških delegatov, ki so prišli z vednostjo vlade v Rim da informirajo politične kroge o Dalmaciji in Reki. Aretirani in odvedeni v zapor so med drugimi komendant Grossich, Idone Budan in Arturo Nascimbeni, vsi z Reke. Vsi politični krogi, tudi socialisti, obsojajo aretacijo reških in dalmatinskih delegatov. Po celi Italiji se pripravlja protivladna demonstracija.

Rim, 28. maja. Kvestura objavlja, da so na podlagi poročil civilnih agentov iz Dalmacije in Julijske Benečije, bile upravičene aretacije Dalmatinov in Rečanov bivajočih v Rimu. Aretirani so pripravljali propagando, ki bi ogroževala lačni mir in red. Dalmatinski in reški delegati so poslali Nittiju oster protest, naka so bili aretirani izpuščeni iz zaporov. V tozadevnem službenem poročilu objavlja vlada, da ne bo več nadlegovala Rečanov in Dalmatinov.

BARBUSSE V MILANU.

Milan, 28. maja. Znani francoski pisatelj socialist Henry Barbusse, pisatelj romana »Orenje«, je došel v Milan, kjer se čaka na...

Barbusse bo nadaljeval svojo mednarodno socialistično propagando.

SANIRANJE AVSTRIJE.

LDU, Pariz, 28. maja. (DKU.) »L'Œuvre« priobčuje izjave Margaine, katere je podal za zastopnik lista o položaju v Avstriji in o potrebni pomoči. Predvsem je treba dati Avstriji bančni sistem, da bo mogla izvrševati plačila v inozemstvu. Tudi avstro - ogrska banka, čije likvidacija bo potrebovala več let, ji ne more pomagati. Treba je seči po praktičnih sredstvih. Margaine vidi samo eno možnost, Avstriji pomagati, ako se namreč za temelj novega kredita porablja njene znatne rezervne vodne sile. Te vodne sile blizu Donave bi morale dati potrebno kritje. Zavezniki so ob Donavi izvajali nemodro politiko. Oledje gospodarskega preporoda Avstrije je na med vsemi zavezniškimi državami Francija najbolj interesirana. Margaine upa, da se bodo Francozi naučili, to umeti in zlasti uspešno delovati.

PET DVORAKOVH SKLADB.

LDU, Praha, 28. maja. (ČTU.) V arhivu praškega konservatorija so našli rokopise petih, doslej še neznanih skladb Dvafakovih.

OBTOŽBA KAROLYJA.

LDU, Budimpešta, 28. maja. (ČTU.) Poveljnik vojaškega sodišča je odredil zasledovanje s tiralcem grofa Mihaela Karolyja in preiskovalni zapor. Obtožba proti grofu Karolyju se glasi na zločin umora zaradi zasnovane zavratnega napada proti Tizzi, nadalje zaradi zločina proti vojski, zaradi zapeljavanja h kršitvi vojaške dolžnosti, zaradi razžaljenja veličanstva in upora.

Gospodarske vesti.

— g Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja svojim članom, da se je naredba deželne vlade z dne 7. novembra 1919 št. 704, o agenturnih in komisijah podjetij in o nekaterih trgovinskih obreditih na debelo spremenila v toliko, da trgovina z vinom na debelo ni več podvržena dokazu usposobljenosti in koncepciji. (k)

— g Poročilo o vseslov. trgovskem shodu. Slov. trgovsko društvo »Merkur« je izdalo tiskano poročilo o vseslovenskem trgovskem shodu v Ljubljani, ki je bil najlepša in najpomembnejša manifestacija trgovstva Slovenije. Razprave na shodu in referati so velike važnosti in trajne vrednosti. Naj ne manjka trgovske hiše, ki bi ne imela tega lepega in zanimivega poročila. V korist vsakemu trgovcu bo, če prečita nastaneno poročilo o poteku tega velepromembnega shoda. Zato pozivlja gremij trgovcev v Ljubljani vse svoje člane, kakor tudi sploh vse slovenske trgovce, ki do sedaj še tega niso storili, da takoj naroče pri Merkurju v Ljubljani poročilo o vseslovenskem trgovskem shodu. Naročnino v znesku K 1260 vpolati je najprej na naslov: »Slov. trgov. društvo Merkur«, Ljubljana, Gradišče št. 17/1. (k)

— g Nemška marka je po normalni vrednosti enaka 124 švicarskega franka. Ze med vojsko je mnogo izgubila na svoji vrednosti. Lansko leto začetkom avgusta se je v Šviciji dobilo za njo le še 35 santimov. Tekom jeseni in zime je trajno padala, sredi februarja t. l. je dosegla svojo najmanjšo točko, ko je vredila le 5 in pol santimov. Od tedaj se je pričela zopet dvigati, sprva počasi, v drugi polovici meseca maja pa še dokaj hitro. Tako se je 27. maja še dvignila na 15.10 švic. franka. Avstrijska krona, normalno vredna 1.05 švic. franka, je koncem januarja t. l. bila le 36 vredna 17 švic. franka. Naslednje mesece se je boljšala, in si opomogla te dni v Zürichu s pet na 3.45 švic. franka. Naša krona je 25. maja imela vrednost 4.50 švic. franka. Nem. marka kakor avstr. krona se dvigala navzgor, da je v zadnjih tednih trajno naraščalo število bankovcev tako v Avstriji kakor v Nemčiji. Množica papirnatga novega je z Nem-

čiji dosegla orjaško svoto 62.6 milijard, v Avstriji pa 15 milijard. Druga je vrednost nemškega in avstrijskega denarja se razlaga s tem, da se je okrepilo zaupanje in izmetstva. Dobro učinkuje tudi okolnost, da se kaže pripravljenost prej zasvoženih sil naprati Nemčiji in zlasti Avstriji. Za Nemčijo hočejo določiti v kratkem najvišjo svoto, katero naj plača kot vojno odškodnino. Za Nemčijo in Avstrijo hočejo omogočiti antantni krogi veliko vnanje posojilo, namenjeno prehrani, poskrbi s surovinami, zagotoviti tonaj in opori valute. Seveda se nemški in avstrijski finančni krogi tudi samostojno brigajo za okrepitev svoje valute. Zanimivo je, da so se te dni v francoskem parlamentu želi skoro izključno govoriti, simpatični za Avstrijo. Delajo vtis, kakor da je Francozom žal stare Avstrije. Tudi za vzpostavitev gospodarske unije med državami, ki so pripadale stari Avstriji, so se čule krepke besede. Ko to čitamo, se vprašamo: Koliko je ostalo v arcu Francije še za nas?

Ameriški Rdeči križ za Jugoslovanske prostovoljce.

Ob polovici marca je priplul v New York parnik »Santarem« s približno 750 jugoslovanskimi prostovoljci, ki so čakali dolge mesece v Dubrovniku, da bi bili poslani nazaj v Ameriko. Nihče iz starega kraja ni obvestil o njihovem odhodu, in zato jih ni nikdo pričakoval ob tem času. Foreign Language Information Service Ameriškega Rdečega križa je izvedel o njihovem prihodu še le dan poprej, ko so bili izkrcani na Ellis Island radi pregleda s strani priseljeniških oblasti.

Takoj je Foreign Language Information Service stopil v zvezo s centralo Rdečega križa v Washingtonu, z Atlantsko divizijo in z newyorškim Chapter, in tekmo par ur je bila organizirana najnujnejša akcija v pomoč jugoslovanskim prostovoljcem z ono hitrostjo in smotelnostjo, ki sta značilna za organizacijo Rdečega križa.

Da bi bil Rdeči križ obveščen pravočasno o njihovem prihodu, bi se bilo dalo napraviti vsi kaj drugega. Tako pa se je moral omejiti na to, kar je bilo v hitrih možnostih.

Statistika, sestavljena takoj po jugoslovanski diviziji od Foreign Language Information Service, je dokazala, da je bilo na brodu 694 prostovoljcev, 56 ženskih in 19 otrok, vsi brez denarnih sredstev in njih oblačila in snaga v dezolantnem stanju.

Razne jugoslovanske organizacije, ki so razpolagale s sredstvi, nabirali ali odredjenimi za njihovo pomoč, so na hvalne vredni način ponudile jim denarno podporo, ali dasi so bila ta sredstva v celoti precej znatna, je individualna kvota ob velikem številu mogla služiti le za najnujnejši preživetek za nekoliko dni.

Po jako hitri proceduri na Ellis Island je 300 prostovoljcev skupno odšlo v First Pittsburgh na stroške od Westinghouse Electric Company, ki je najela njihovo deajo; prostovoljci niso pri tem podpisali nikake pogodbe, niti prevzeli nikake obveznosti. Nekoliko jih je tudi zapustilo takoj New York za razne promogovine v Pennsylvaniji in West Virginiji. Tudi oni, katerim so sorodniki ali znanci poslali hitro denarno pomoč, so takoj odpotovali. Ostali so se nastanili v New Yorku in čakali na sredstva za potne stroške v njihovo končno bivališče, za katere so bili brzojavili svojim sorodnikom ali prijateljem.

Rdeči križ je takoj odredil potrebno za brezplačno brzojavljenje in polzvedovanje v onih premnogih slučajih, ko ni bil strankam znan sedanji naslov prijateljev v Ameriki.

Zavedajoč se, kakega vpliva je snaga ne le na telesno, ampak tudi na duševno razpoloženje, je Rdeči križ takoj odredil potrebno za kopej za vse v New Yorku ostale dobrovoljce (okoli 300). V kopalšču je vsak dobil novo spodnje oblačilo, česar so bili najbolj potrebni. Isto se je zgodilo z ženskami, otroci pa so dobili popolno oblačilo. Vsakdo je dobil tudi po en volneni sweater in najbolj potrebnim je Rdeči križ nabavil nove čevlje.

Čim so prostovoljci dobili zadostna sredstva za potovanje, so zapustili New York. Ostalo jih je 85, ki niso mogli dobiti sploh, ali vsaj ne zadostnih sredstev za povrnitev v svojo redno bivališče v Ameriki. Rdeči križ je odredil svojo postalo na Pennsylvania Station kakor odpremo in informacijsko agencijo za jugoslovanske prostovoljce. Po predpisanih brzojavnih polzvedbah o njihovem prejšnjem ameriškem bivališču in o tamošnjih delavnih razmerah, so bili tudi ostali odpravljeni takoj v svoje naselbine. Rdeči križ ni poskrbel le za voznino, marveč tudi za stroške na poti in v najnujnejših slučajih tudi za pokritje njihovih stroškov v New Yorku. Ker so bili ljudje večinoma iz Westa, so bili vsi ti stroški precej veliki in je Rdeči križ izdal za ta namen okoli 5000 dolarjev.

Rdeči križ se je tudi drugače potom Foreign Language Information Service potrudil za prostovoljce s pomočjo. Intervencijo in dobrih nasvetov v vseh njihovih potrebah.

Ostali so še v New Yorku trije bolniki, katere Rdeči križ vzame tudi v svojo oskrbo.

Centrala Rdečega križa v Washingtonu je tudi obvestila poedine lokalne Chapters v onih krajih, kamor so se prostovoljci podali, naj jim nudijo svojo pomoč v slučajih potrebe.

Pristopajte k „Jugoslovanski Matici“!

Raznoterosti.

* Topovi, ki nesejo 150 milj. Lord Curzon je vprašal v poslanski zbornici Lloyd Georgeja, ali mu je znano, da poizkuša francoska vlada topove, ki nesejo 100–150 milj daleč in da si namerava pridobiti zanje patent. Lloyd George je odgovoril, da je angleško vojno ministrstvo v tesni stiki s francoskim in da se taki poskusi vrše tudi na Angliji. — Ldu.

* Strašen vihar v Ameriki. Reuterjev brad javlja: V severo-zahodnem delu države Illinois in v nekaterih krajih držav Ohio, Michigan, Indiana, Missouri, Georgia, Alabama in Wisconsin je nastala silovita nevihta, pri kateri je izgubilo mnogo ljudi svoje življenje. Škoda znaša več milijonov dolarjev. Več sto postopij je dočela porušena. Tisoče ljudi je brez strehe. Bolnišnice so prenapolnjene ponesrečenec. Natančni poročila še ni, ker so vsa območja porušena.

* Uspešen nastop angleškega poslanca proti špekulantom z obleko. Tudi v Londonu so strahovito rasle cene oblek. Tu je nastopil angleški poslanec Malaby Deely in, naznanil po listih, da bo on začel prodajati obleko po ceni, kakršna je bila pred vojno ali pa še ceneje. Vzburil je sedev občno pozornost. Otvoril je trgovino z obleko „na bregu“, to je na najživahnejšem mestnem delu. Nakupil je vse izdelke treh trgovin in sedaj kupi četrto. Dela se pridno in pred prodajalno se gnete občinstvo, ker vsakdo si želi dobre obleke po primerni ceni. Njegovi krojači izdelajo na teden 5000 oblek. Naročil pa je na 800 samo iz Londona vsak dan. Z raznih strani Anglije prihaja na dan do 10.000 naročil. Špekulanti so vsi iz sebe, ker ne morejo več tako izkoriščati občinstva kakor doslej. Sedaj nižajo cene v svojih prodajalnah. Malaby — Deely upa, da bo mogel v

kratkem podvojiti produkcijo svojih krojačnic. Tako je z moško obleko. Sedaj pa pravijo tudi angleške žene: ali bi ne bilo nekaj takega mogoče tudi glede ženske obleke?

* Originalni ruski princ iz 18. stoletja. V družini je živel začetkom 18. stoletja ruski princ Putjatin, originalen človek. Filozof, duhoviti mož, je občeval z Goethejem in Krausejem. Imel je kočijo, v kateri je bila pozimi peč z dimnikom, poleti pa je imel v kočiji aparat, ki mu je delal veter. Njegov dežnik mu je segal do gležnjev, ob strani je imel okna. Njegova vila je imela polno balkonov in v takem balkonu se je poleti solčil in sprejemal obiske. Obiskovalec ga ni videl. Ako se je predolgo mudil pri njem, je porabil Putjatin aparat, ki je pahnol obiskovalca pred vrata. Svojo ženo je neizmerno ljubil. Vsa večer je igral z njo na karte. Ko je umrla, je napravil veliko sliko svoje žene in pred njo vsak večer igral na karte zase in za njo. Ko je končal partijo, je vstal, se priklonil pred sliko in odšel v svojo spalnico.

* Kje bo preživel poletje predsednik Wilson. Iz Washingtona poročajo, da namerava Wilson preživeti letošnje poletje v mali vasi Uvods Hole v južnem delu države Massachusetts. C. Crane, poslanik na Kitajskem mu je dal na razpolago svojo krasno palačo. Tam bo Wilson v mesecih juniju, juliju in avgustu.

* Mehikanka Lopez povila sedem otrok. Ameriški listi poročajo iz Montezume v Mehiki, da je žena J. Lopez, ki je navaden voljak v mehiškanski armadi, povila tri deklice in štiri dečke. Vsa otroka tehta nekaj nad dva funta in je normalno razvit. Mati in otroci so zdravi. Ko je Lopezov stotnik izvedel, kaka sreča je doletela Lopezovo hišo, mu je dal dopust in dovoljenje, da sme kakor hoče proslaviti ta izreden dogodek. Lopez je to storil, potem pa, po pogovljenju več dni,

za je lelo skrbeti kako bo preživel sedem malih krčakov.

* Razkošni Amerikanci. Iz Novega Jorka poročajo, da imajo sedaj ameriški bogatini skoraj dve tretjini dragocenih kamnov, kar jih je na svetu. Meseca marca so je plačalo za uvoz biserov, draguljev in blaznatih kamnov carine dolarjev 22.816.78, kar prekaša vse dosedanje rekorde.

Društvene vesti in prireditve.

— Slovensko zidarsko in tesarsko društvo sklicuje dne 30. t. m. ob 10. dopoldne v gostilni G. Turka, Strelška ulica, vesele sestanek. — Odbor. k

— Seja veselejših odseka „Splošne organizacije vojnih invalidov“ se vrši v ponedeljek dne 31. maja v magistratni dvorani ob 5. popoldne. Ujudo se prosijo vse dame, ki bodo sodelovale, da se seje udeležijo. (k)

— Plesni priredi v veliki dvorani hotela Union priredi v ponedeljek, 31. maja t. l. gđ. Lidija Wisiačkova, slovenska koncertna plesalka. Prireditelj je prvi samostojni nastop slovenske plesalke pred javnostjo. Kot njen partner sodeluje g. Vlček, bivši član baleta Narodnega gledališča v Pragi. Na programu so Grieg, Mozart, Moskowski, Parma itd. Začetek ob polu 21. uri. Več razvidno iz lepakov. k

— Pevsko društvo „Slavija Vič-Glinca“ priredi dne 6. junija t. l. ob 7. popoldne vrtno veselico na vrtu restavracije „Amerika“ na Glincah. Med bogatim sporedom bodo tudi srečevali. Za točno postrežbo in tobenje pišajo po nižanih cenah bodo preskrbljeni. Lepi košati senčnati vrt nudi izletnikom pravi odih. Vstopnina za osebo 10 kron. (k)

— Prostovoljno gasilno društvo v škofljici ima v nedeljo dne 6. junija na vrtu g. Ogoreca v škofljici veselico. Od 2. do 3. popoldne sprejem društvo in gostov, ob 3. veselica z raznovrstno zabavo. Vstopnina k veselici 5 K, družba prost, za ves popolden na plesni oder 10 K.

Zasebno uradništvo strokovne skupne industrije, trgovine in obrti vnaprejo vabilo na občni zbor, ki se vrši v petek, dne 11. junija 1920 v dvorani restavracije „Pri Mraku“, Rimska cesta, ob 7. zvečer. Tovariši in tovaršice! Vaša dolžnost napram naši organizaciji Vas kliče, da se tega polnoštevilno udeležite. — Odbor Društva zasebnega uradništva Slovenije v Ljubljani.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za Jugoslovansko Matice: Josip Suštaršič, učitelj, 40 K, zbirko rodoljubov iz Drave ob Bačkem jezeru ob priliki nekega sestanka;

za Stritarjeve vrtnice v domovino: tvrdka M. Geršak & Co., tu, 100 K.

— Darilo za vojne slepe. Povodom smrti ge. Fr. Aidingereje v Trstu je darovala ga. Adela Luckmannova mesto venca 50 K kuratoriju za oskrbo slepcev, za kar se izreka najtopleša zahvala.

Mestnemu magistratu so došla sledeča darila. A. Za mestne reveže: Neimenovan povodom sprejema v domovinsko zvezo 2000 K; vililo notarja Plantana 1000 K; Ivan Buric povodom sprejema v domovinsko zvezo 500 K; Anton Pauli, povodom sprejema v domovinsko zvezo, 400 K; elektrarna v Opatiji K 69/28. — B. Za svojca ponesrečenih gasilcev: Zbirka 2200 K, katere so darovali: Delniško društvo Split 1000 K; Adolf Lorant 500 K; Ce-

zar Menariti 500 K; tvrdka Orlando & drug 200 K. Srčna hvala!

Listnica nredništva.

Listnica uredništva. Somsiljenik v Prekmurju, ki se je informiral zaradi formalnosti za prestop v pravostavje, naj nam pošlje svoj naslov. — Uredništvo.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeb.

Ne morete spati? Niti delati? Imate nerazvorne bolečine? Občutek zadovolstva doprine Vam Fellerjev pravi Elza fluid, 6 dvojnati ali 2 veliki špekajni steklenici 36 K.

Trpite na počasni prebavi? Zaprto? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza kroglicami, 6 škatlic 8 K. Zelodec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 15 K. Omet v poštnina posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg šte. 233. Hrvatska.

Amerikanci!

Krasna prilika! Naprodaj je veliko, lepo POSESTVO v prometnem industrijskem kraju ob glavni cesti z velikimi gospodarskimi poslopji, gozdi, njivami, pašniki, hiša s parkom na Gorenjskem.

Naslov in anončni ekspedijci
AL. MATELIČ - LJUBLJANA.

Konj - dirkač

je naprodaj. Majdič, paromlin Celje. 3773

Vino prodaje svaku količino

Adolf Weiss, Zlatar Bistrica, Hrvatska. 3784

Železne sede kupuje po najvišji ceni

Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12 3796

Prvovrstna jajca

komad po 80 vin. plavci (Schwimmer) po 40 vin. nudi Em. Supanc v Rogatcu. 3749

Več tesarjev se sprejme

takoj v trajno delo. Anton Steiner, Jeranova ul. 11, Ljubljana. 3277

Priloza se posvesto z gostilno

blizu kolodvorov. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda. 3435

Enonadstropna hiša

z vrtom se prodaj. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 3686

Rafija - liče

za privezovanje trt in sadnega drevesja, dalje tudi razna semena prodaja Josip Urbančič, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8. 3600

Prodaja se čevljarški stroj „Novre“

Ogleda se Brezovica 36. 3786

Stiskalnica

(Kopierpresse) velika se prodaja za 4000 kron. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3797

Moško kolo

novoro dobro ohranjeno se prodaj. Vincenc Mirt, kovač Selo pri Ljubljani. 3635

Koncipijenta sprejme

takoj pod dobrimi pogoji dr. Tone Gosak, odvetnik v Ptuj. 3805

Popolna oprava

za spalno sobo, dobro ohranjena, se prodaj. Rimska cesta št. 2. 3871

Nekaj tisoč mladih sulcev

odda ribarsko upraviteljstvo na Bledu. 3855

2 motni kolesi

dobro ohranjeni z novo pnevmatiko se prodaj. Alojzij Varpotič, Ljubljana, Rimska cesta 21. 3858

Pet vagonov la slavonskega ovsa

franko slavonska ali štajerska železniška postaja nudi tvrdka Franc Zanger, Celje. 3834

Hiše

različnih cen, posvetva mala in velika, vile tudi z zemljo, gostilne, hoteli itd. se prodajo potom pisarne nepremičnin Zagorski Maribor, Barvarska ulica 3. 3851

Iščem treznega in pridnega blapca

za kmetička dela. Gabrijel Erzen, Zapuče pošta Begunje pri Lescah. 3631

Prisrčen malinovci se kupi

v vsaki množini. Pismene ponudbe na pošti predal št. 27 Ljubljana. 3801

Pravilno kupi

če ne kompletne pa vsaj sledeče: čeber za razmazanje perila, sod za kuhanje perila, stroj za izplakovanje, omara za sušenje s kulisami in mupga. Ponudbe na upravo hotela „Sion“ Ljubljana. 3758

Zelim kupiti hišico

z velikim vrtom ali njivami ali kot zasebno stanovanje za 2 osebi v bližini Maribora, Celja ali Ptuja. Cenjene ponudbe z natančno navedbo cene na upravitelstvo Slovenskega Naroda pod: „Hišica 3774“ 3774

Prodaja vina

izvrstnega naravnega bellega vina malo in veliko po zmernih cenah. Naročbe se izvršujejo točno in takoj po celi Jugoslaviji. Vzorec na zahtevo. Novi Dalmatinski podzem, Prilutova ul. 55-57, Zagreb. Vianak Prilut. 3830

Sprejemem trgovskega nastavljenca

spretnega železninarja, starejšo moč pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravitelstvo Slov. Naroda pod: „Vestnost 3787“ 3787

Nov brek

vrednejše težak, istostan peresarski voz na peresih se ceno prodaj. Jernej Pirnat, kovač Jarše pošta Domžale. 3780

Prodaja se malo ponošene gosposke

obleke, površnice i. t. d. za odrasle dijakke in čevlje št. 39 in 40. Poizve se Dvorni trg 1, II. nadst. levo ob 3.-6. ure. 3782

Kavarniške kuharice

hotelske kuharice, rice, sobarice in dekleta za vsa domača dela išče posredovalnica „Novotny“ Dunajska cesta 14. Istotam se išče za neko kolodvorsko restavracijo točilni sluga (Schankbursch) 3810

Šivalni stroj Singer

dobro ohranjen se prodaj. Povpraša se na Sv. Petra cesti 36, pritličje od pol 3 do 4. 3827

Upravitelj ekonom

42 let star, dober strokovnjak v vseh panogah gospodarstva, želi premeniti mesto. Ponudbe pod: „Ekonom 9, 3650“ na upravitelstvo Slov. Naroda. 3650

Zelodčna tinktura

lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, krepča zelodec, pospešuje prebavo ter odprti telesa. — Naročila proti povzetju. 10661

V trgovino z mešanim blagom

(manufaktur, železnino, špecerijo) želim kot učenca oddati svojega 14 letnega bratrance, krepkega dečka z dežele. Gre tudi izven Ljubljane. Vso oskrbo naj bi imel v hiši. Ponudbe pod R. S. Ljubljana, Kolizej vrata 49. 3776

Prodaja se večja množina pristnega, do

brega dolenskega vina po primerni ceni, v sodih od 56 litrov nadalje. Pojasnila daje A. Vacik, Ljubljana, Zaloška cesta 15. 3791

Zanesljiva pestunja

iz novorojenca se išče za čez dan s 15. julijem. Reflektira se samo na boljše dekle. Plača po dogovoru. Predstaviti se ima od 12.—15. ure pri ravnatelju Vetter, Slomškova ul. 14. (parter levo). 3685

Jamski les

močan, od 15 cm debeline na sredini in od 2 m dolžine najprej se kupi vsaka množina za takojšnjo dobavo. Ponudbe na Šentjanžki premogokop Krmelj, Dolenjsko. 3834

Solicitor se sprejme takoj.

Plača zelo visoka. Zadostuje nekaj prakse v sodnih stvareh. Odvetniška pisarna dr. Ivana Lovrenčiča v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8. 3831

Srtnjak

v 3. letu krasen šesterak, polnoma vdomačen ter 2 jasnobna mladiča prav krotka na prodaj. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3830

Išče se

za takojšnjo dobavo v vsaki množini: Cinkov oksid, svinčen belilo, boryjev sulfat čist, zmet, glicerin, kem. čist. — Cenjene ponudbe z navedbo cene in množine pod „Barvna anončno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana.“ 3870

Gumi

za cepljenje trt, cevi za škropilnice, plašči in cevi za kolesa, ventiline cevi, gumijevce razpoložljive, se najceneje kupi pri tvrdki IGN. VOK, Ljubljana. 3868

Kubica

dobro izvežbana, samostojna z letnimi sprizicami se sprejme. Predstaviti se je od 9.—10. ure dopoldne in od 2.—4. ure popoldne. Aleksandraeva cesta št. 10, II. nadstropje levo. 3818

2500 teklenih cilindrov

za oglikovo kislino z izvoznimi dovoljenjem ceno asprodaj za Dunaja. Tudi je naprodaj pol vagona ocvje voine po 133 K iz Vukovara. Buzinski in Jang, Celje. 3830

Sirkovih metel

ima na prodaj večjo množino po ugodni ceni družba „SAD“, Ljubljana, Bečkovnava ulica 10. 3863

Sohe, če mogoče z zajtrkom

išče sopolodno vrtno veselico na vrtu restavracije „Amerika“ na Glincah. Med bogatim sporedom bodo tudi srečevali. Za točno postrežbo in tobenje pišajo po nižanih cenah bodo preskrbljeni. Lepi košati senčnati vrt nudi izletnikom pravi odih. Vstopnina za osebo 10 kron. (k)

Moško kolo

znanih „Diamant“ prav dobro ohranjeno, se prodaj. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3859

Išče se kovaški pomočnik

in kupi se kovaški meh. Vincenc Mirt, kovač Selo pri Ljubljani. 3836

Prodajam 2 leti starega žrečka

in eno leto staro mulo, katere dobro teče in vozi. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 3837

Avto 24 K. S.

z novo pnevmatiko, lahek, v dobrem stanju, 4 sedeži, se prodaj. Vprašanja pod „Avto 24 K. S.“ na upravitelstvo Slovenskega Naroda. 3838

2 tonski tovorni avto

za hitre vožnje, 30 K. S. malo rabljen z dobrim gumijem na prodaj. Ponudbe pod: „2 tonski tovorni avto 3839“ na upravitelstvo Slov. Naroda. 3839

Moška obleka

skoraj nova, blago iz mirnega časa, in kompletna SOKOLSKA OBLEKA, čisto nova, se zamenjata za KLAVER. Naslov pri upravitelstvu lista. 3842

Per vprežnih konj

(Jucker) 7 in 8 letne rjave, izvrstno uvožene kobile, z dvema paroma prsne vprege, lovski in gospodarski voz se prodaj. Poizvedbe pri Ogrskem oskrbništvu Širauensk, pošta Gornjiško pri Celju. 3852

Stanovanje v Mariboru

in sredi, obstoječe iz treh velikih sob in dveh majhnih kopalnic itd., se zamenja s 1. septembrom za stanovanje v Ljubljani, obstoječe iz treh večjih in manjših sob ter po možnosti kopalnice. — Ponudbe pod „Maribor 3873“ na upravo „Slov. Nar.“ 3873

Prazno sobo ev. s hrano

išče mlad, soliden gospod (trgovca) za takoj kje v Sv. Petra okraju proti nagradi. Ponudbe se prosijo na pošti predal 103. 3846

Iščem kompanjona

z večjim kapitalom za trgovino z mešanim blagom, če tudi ne sodeluje. Ponudbe pod: „Kapitalist“ pošto ležeče gl. p. Ljubljana, do 2. junija. 3847

Prodaja se hiša z vrtom

in Rožni dolini istotam se prodaj. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 3848

Prodajam dve sedli.

Ogleda se ju lahko v trgovini Fritsch, Prešernova ulica. 3844

Motorno kolo

znamke N. S. U., 4—5 letno HP, na dva cilindra, zelo dobro ohranjeno, se takoj prodaj. — Kje, pove upravništvo Slov. Nar. 3843

Uradniki in uradnice se sprejmejo

pri večjem podjetju. Ponudbe s prepisi sprizicval, navedbo dosedanjega službovanja in plačilnih zahtev na upravitelstvo Slov. Naroda pod: „Uradniki in uradnice 3880“ vpoštev pridejo tudi vpokojeni uradniki. 3850

konopljen motvoz

(Spago) za vezanje vreč iz Beograda kg 52.—, kupačev jukotno vreče. Gjorgije Grujić Beograd, Miletića ul. 15.

Samostojna kuharica in pomivalka

k večji družini v Ljubljani se sprejme v službo. Vstop, plača in drugo po dogovoru. Pismene ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Samostojna kuharica 3800“ za ustmene ponudbe pa pove naslov tudi upravništvo Slovenskega Naroda. 3800

Zamenja se graščina

z gospodarskim poslopjem, vse v dobrem stanju, z velikim sadnim vrtom, ca. 40 orolov raznih zemljišč oskrbo gozdov, krasna lega, komaj en črti ure od kolodvorov, — za vilo ali hišo z vrtom v Ljubljani. Sprejme se tudi kupec z gotovino, ako isti najde prodajalca vile ali hiše. Ponudbe pod „Zamenja graščine 3792“ na upravništvo Slov. Naroda. 3792

Zenična ponudba!

Ekonom, 30 let star, s 30 tisoč kronami prihranka, poštenega značaja, se želi priženiti na kakšno primerno poslovanje k gospodini ali vdovi primerne starosti. Tajnost zadržana. Le resne ponudbe s sliko ki se vme, se prosijo pod: „Poletje 3812“ na upravništvo Slov. Naroda. 3812

Gospodična

solidna, inteligentna, se išče, ki bi približno za dobo enega meseca, event. samo čez dan, zastopala mater 3 otrokom (14, 12, 6 let). — Dobra plača in hrana po dogovoru. Nastop takoj. — Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3876

Za štamparije!

Imamo v našem skladišču na zalih u Beogradu:

Štamparske boje

svijju vrsta i odsenaka, Prima glicerinsku masu za valjke, najboljša kvaliteta, slova (ćirilica)

Za srpski slog Cicero „Romana“.

Ova ja roba došla u velikoj količini, pa je odmah i na prodaju. Dalje prodajemo novu masinu za sečenje hartije, duzine reza 65 cm. Sve franko Beograd. Porudžbine vršimo odmah!

„GRAFIJA“

stručni grafički zavod BEOGRAD, Kosmajka 16.

Vabilo

na izredni občni zbor

izredni občni zbor

trgovske zadruge SLOGA v Celju 13. junija t. l. ob 9. uri dop. v mali dvorani „Nar. doma“.

Dnevni red:

1. Sprememba pravil.
2. Denarne zadeve.
3. Poročilo o dosedanjem delovanju.

Glavnica:
200.000.000 kron.

Podružnica kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani,

Rezerva: okrog
150.000.000 kron.

Prečernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju.

Prodaja in nakup vrednostnih papirjev; borzna naročila; sprejem in ohranjanje depozitov z vestno revizijo zbiralnih čekov; samoshranba (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom strank; krediti in posojila vsake vrste; inkaso in ohranjanje menic; nakazila in izplačila na vsa mesta tu- in inozemstva; posredovanje kreditnih pism; sprejem denarnih vlog na knjižice in tekoči računi i. t. d.

Stenice

in njihova zalega poginejo, ako upo-
trebujeje

MORTIN

steklenica K 12— pri zavodu M.
Jankar, Zagreb, Petrinjska ulica
3. III. 3815

Klavirje

pianine in harmonije, prodaja in izpo-
soja Alfons Breznik, največja zaloge
vseh glasbil, muzikalij in strun, Ljublja-
na, Kongresni trg 15. 2587

Usnjarna

v Sloveniji, brez konkurence z ob-
širnimi prometom odda se vsled ro-
binskih razmer za več let v najem
s predkupno pravico. Naslov pove
uprav. Slov. Naroda. 3794

Zgodnji

krompir

najboljše kakovosti nadalje zeleno po-
vrtnino vseh vrst nudim na vagono po
najnižjih dnevnih cenah. Denar proti
akreditirni ali pri prevzetju blaga. Ed.
Buchwald, Nakičeva (Banat). 3785

Edvard Pohar

tapetnik in preprogar
v Lescan št. 46, Gorenjsko,
se priporoča za tozadevna po-
pravlila in nove naprave po zelo
zmernih cenah vsak čas.

Prodaja lesa.

Pri oskrbnistvu posestva „Wilsonia“ pri Bledu je
naprodaj okoli 200 kub. metrov rezanega in 800 kub.
metrov stoječega lesa iz slučajnih pripadkov. — Natančni
pogoji so na razpolago pri gospe Jeri Vodušek, Wilsonia, Rečica.
Bled. — Ponudbe do 1. junija 1920. 3854

Pozor trgovci!

Deške obleke za sedanjno
letno sezono
okusno solidno delo, krasni vzorci, zmerna cena.

Maks Durjava in drug., Maribor,
Gregorčičeva ulica 24. Telefon Interurban št. 208.

Na novo urejene lastne specialne delavnice za deške obleke. —
Zaloga moškega perila lastnega izdelka.

— Dobavlja se samo trgovinam s konfekcijo. —

Stara, najboljše uvedena specialna tvornica
kmetijskih specialnih izdelkov kakor strojev za
valjenje ter uredb za poročila in male živali odda

glavno zastopstvo

za Slovenijo s sedešom v Ljubljani.

Ponudnik mora biti kapitalno podprt trgovec, prvovrsten
strokovnjak. — Cenjene ponudbe na Bratmaschinensabrik
Nickerl & Co., Industriegesellschaft m. b. H. Innsbrucker
bei Wien. 3875

Zaloga novih raznovrst-
nih dvokoles s
najboljše pneumatike, posebaj
plašč, različne vrste in vsake-
vrstni deli za dvokolesa in razni
stroji. Vzamejo se tudi stara dvoko-
lesa in stroji v račun.

F. R. trgovina z različni stroji
Ljubljana, Stari trg št. 28.

V korespondenci

izveštane uradnice —
sprejme trdka Vinko Vahid, žalec.
Pogoji: popolno znanje slovenskega
hrvatskega in nemškega jezika, steno-
grafije in strojeplaja. Ponudbe z zah-
tevkami plače naj se takoj vpošljejo.
Oferite začetnic in onih koje stavljenem
zahtevam neodgovarjajo so brez pomena.

Koruzna moka

in oves na debelo. Najfinejša kva-
liteta, najnižje cene. Vzorci i. t. d.
„Magašin“ Praška ul. 4. 3766

Črno vino

dalmatinsko, 10 o/o, 11 o/o in
12 o/o močno; belo in črno
dalmatinsko za steklenice
ter izvrstne rizling letnik
1917 ima v zalogi po
zmernih cenah trdka
Dr. Novaković, veletrgo-
vinar v Ljubljani, (Kolizej).

Visoko nagrada

plačam tistemu, ki zamenja
stanovanje z 2 ali več so-
bami v mestu, s stanova-
njem 2 sob oddaljeno 20
minut od glavne pošte.
Naslov pove upravništvo
Slovenskega Naroda.

Pozori

brezplačna lepa prilika za Američance!

Proda se nova hiša v lepem kraju Do-
lenjske ob glavni cesti, blizu železnice,
z vodnjakom in drugimi potrebščinami.
Poleg hiše se nahaja tudi več rodovitne
zemlje. Hiša je pripravna za vsako
obrt. Cena po dogovoru. Interesanti-
naj se obrnejo na Anton Krasovec,
St. Vid pri Šteti. 3698

Drva

trda, vsako množino na mero kupi

Alozij Plansteiner

V St. Jurja ob juž. žel.
2984

Bez konkurencije!

JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA PAPIRA
TELEF. BR. 6-38 GUSTAV SELIGMANN TELEF. BR. 6-38
Brzjavni: „Jip“ Nikoličeva 3. ZAGREB Nikoličeva ul. 3.

Ne cenimo dobave in boratne študije: raznih vrst papirja kakor: tiskovnega, pisarnega,
konceptnega, dokumentnega, koncertnega, bolga itd. papirnatih prlov, papirja za solice
(stolice) trgovskih in bank, omotov, map, knjižic in ostaloga v to stroko spe-
cialnega blaga.

ZENSKO ZDRAVILISCE TOPLICE DOBRNA PRI CELJU

poprj. NEUBAUER DR. CILL

Nadomestuje v polnem obsegu Františkove lazne (Franzensbad).
Izredni uspehi pri ženskih in živčnih boleznih, boleznih arca,
ledic, slabokrvnosti, revmatizmu, protinu in vseh pojavih oslabelosti.
Termalne naravne oglikove kopeli, termalna pitna voda. Žel. znati vre-
lec, masaža, električne, solne in zračne kopeli, ter kopeli v vročem zraku.

Krasen park. — Smrekovi gozdovi. — Divni izleti.
Nikdar megleno! — Vojaška zdraviliška godba. — Sezija: maj-oktober.
Prospekti zastoni pri upravi korališča.

Orodje

vsake vrste

Kmetijsko orodje

železo in jeklo

vsake oblike dobavljajo

Gebrüder Schwenk Linz a Donau,

Podružnica: Wien III. Alsenberggasse 11.

Modro galico, jedki natron (Ätzna-
tron) 128-130°, 80% kisovo kislino,
amonijakovo sodo, umešna gnojila
in različne kemikalije nudi le za vagonski odjem:

Handelsgesellschaft für In- & Auslandsverkehr
Graz, Glacisstrasse 19, Telefon št. 81.

Brzjavni naslov: Uriagentur, Graz.

Zastopstvo za Slovenijo:

J. Globočnik & drug, Ljubljana

Gospodska ulica št. 7.

Telefon Nov. 403. Telefon Nov. 403.

Hočete obdržati svojo lepoto?

Hočete imeti kakor baržun mehko kožo?

Hočete solnčnih peg, mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza krema, ki jo obnavlja pomlad! Ob-
dnevni izdelki: Zadržani! 1. izdaja 9 K, 2. izdaja 12 K, 3. izdaja 15 K, 4. izdaja 18 K, 5. izdaja 21 K, 6. izdaja 24 K, 7. izdaja 27 K, 8. izdaja 30 K, 9. izdaja 33 K, 10. izdaja 36 K, 11. izdaja 39 K, 12. izdaja 42 K, 13. izdaja 45 K, 14. izdaja 48 K, 15. izdaja 51 K, 16. izdaja 54 K, 17. izdaja 57 K, 18. izdaja 60 K, 19. izdaja 63 K, 20. izdaja 66 K, 21. izdaja 69 K, 22. izdaja 72 K, 23. izdaja 75 K, 24. izdaja 78 K, 25. izdaja 81 K, 26. izdaja 84 K, 27. izdaja 87 K, 28. izdaja 90 K, 29. izdaja 93 K, 30. izdaja 96 K, 31. izdaja 99 K, 32. izdaja 102 K, 33. izdaja 105 K, 34. izdaja 108 K, 35. izdaja 111 K, 36. izdaja 114 K, 37. izdaja 117 K, 38. izdaja 120 K, 39. izdaja 123 K, 40. izdaja 126 K, 41. izdaja 129 K, 42. izdaja 132 K, 43. izdaja 135 K, 44. izdaja 138 K, 45. izdaja 141 K, 46. izdaja 144 K, 47. izdaja 147 K, 48. izdaja 150 K, 49. izdaja 153 K, 50. izdaja 156 K, 51. izdaja 159 K, 52. izdaja 162 K, 53. izdaja 165 K, 54. izdaja 168 K, 55. izdaja 171 K, 56. izdaja 174 K, 57. izdaja 177 K, 58. izdaja 180 K, 59. izdaja 183 K, 60. izdaja 186 K, 61. izdaja 189 K, 62. izdaja 192 K, 63. izdaja 195 K, 64. izdaja 198 K, 65. izdaja 201 K, 66. izdaja 204 K, 67. izdaja 207 K, 68. izdaja 210 K, 69. izdaja 213 K, 70. izdaja 216 K, 71. izdaja 219 K, 72. izdaja 222 K, 73. izdaja 225 K, 74. izdaja 228 K, 75. izdaja 231 K, 76. izdaja 234 K, 77. izdaja 237 K, 78. izdaja 240 K, 79. izdaja 243 K, 80. izdaja 246 K, 81. izdaja 249 K, 82. izdaja 252 K, 83. izdaja 255 K, 84. izdaja 258 K, 85. izdaja 261 K, 86. izdaja 264 K, 87. izdaja 267 K, 88. izdaja 270 K, 89. izdaja 273 K, 90. izdaja 276 K, 91. izdaja 279 K, 92. izdaja 282 K, 93. izdaja 285 K, 94. izdaja 288 K, 95. izdaja 291 K, 96. izdaja 294 K, 97. izdaja 297 K, 98. izdaja 300 K, 99. izdaja 303 K, 100. izdaja 306 K, 101. izdaja 309 K, 102. izdaja 312 K, 103. izdaja 315 K, 104. izdaja 318 K, 105. izdaja 321 K, 106. izdaja 324 K, 107. izdaja 327 K, 108. izdaja 330 K, 109. izdaja 333 K, 110. izdaja 336 K, 111. izdaja 339 K, 112. izdaja 342 K, 113. izdaja 345 K, 114. izdaja 348 K, 115. izdaja 351 K, 116. izdaja 354 K, 117. izdaja 357 K, 118. izdaja 360 K, 119. izdaja 363 K, 120. izdaja 366 K, 121. izdaja 369 K, 122. izdaja 372 K, 123. izdaja 375 K, 124. izdaja 378 K, 125. izdaja 381 K, 126. izdaja 384 K, 127. izdaja 387 K, 128. izdaja 390 K, 129. izdaja 393 K, 130. izdaja 396 K, 131. izdaja 399 K, 132. izdaja 402 K, 133. izdaja 405 K, 134. izdaja 408 K, 135. izdaja 411 K, 136. izdaja 414 K, 137. izdaja 417 K, 138. izdaja 420 K, 139. izdaja 423 K, 140. izdaja 426 K, 141. izdaja 429 K, 142. izdaja 432 K, 143. izdaja 435 K, 144. izdaja 438 K, 145. izdaja 441 K, 146. izdaja 444 K, 147. izdaja 447 K, 148. izdaja 450 K, 149. izdaja 453 K, 150. izdaja 456 K, 151. izdaja 459 K, 152. izdaja 462 K, 153. izdaja 465 K, 154. izdaja 468 K, 155. izdaja 471 K, 156. izdaja 474 K, 157. izdaja 477 K, 158. izdaja 480 K, 159. izdaja 483 K, 160. izdaja 486 K, 161. izdaja 489 K, 162. izdaja 492 K, 163. izdaja 495 K, 164. izdaja 498 K, 165. izdaja 501 K, 166. izdaja 504 K, 167. izdaja 507 K, 168. izdaja 510 K, 169. izdaja 513 K, 170. izdaja 516 K, 171. izdaja 519 K, 172. izdaja 522 K, 173. izdaja 525 K, 174. izdaja 528 K, 175. izdaja 531 K, 176. izdaja 534 K, 177. izdaja 537 K, 178. izdaja 540 K, 179. izdaja 543 K, 180. izdaja 546 K, 181. izdaja 549 K, 182. izdaja 552 K, 183. izdaja 555 K, 184. izdaja 558 K, 185. izdaja 561 K, 186. izdaja 564 K, 187. izdaja 567 K, 188. izdaja 570 K, 189. izdaja 573 K, 190. izdaja 576 K, 191. izdaja 579 K, 192. izdaja 582 K, 193. izdaja 585 K, 194. izdaja 588 K, 195. izdaja 591 K, 196. izdaja 594 K, 197. izdaja 597 K, 198. izdaja 600 K, 199. izdaja 603 K, 200. izdaja 606 K, 201. izdaja 609 K, 202. izdaja 612 K, 203. izdaja 615 K, 204. izdaja 618 K, 205. izdaja 621 K, 206. izdaja 624 K, 207. izdaja 627 K, 208. izdaja 630 K, 209. izdaja 633 K, 210. izdaja 636 K, 211. izdaja 639 K, 212. izdaja 642 K, 213. izdaja 645 K, 214. izdaja 648 K, 215. izdaja 651 K, 216. izdaja 654 K, 217. izdaja 657 K, 218. izdaja 660 K, 219. izdaja 663 K, 220. izdaja 666 K, 221. izdaja 669 K, 222. izdaja 672 K, 223. izdaja 675 K, 224. izdaja 678 K, 225. izdaja 681 K, 226. izdaja 684 K, 227. izdaja 687 K, 228. izdaja 690 K, 229. izdaja 693 K, 230. izdaja 696 K, 231. izdaja 699 K, 232. izdaja 702 K, 233. izdaja 705 K, 234. izdaja 708 K, 235. izdaja 711 K, 236. izdaja 714 K, 237. izdaja 717 K, 238. izdaja 720 K, 239. izdaja 723 K, 240. izdaja 726 K, 241. izdaja 729 K, 242. izdaja 732 K, 243. izdaja 735 K, 244. izdaja 738 K, 245. izdaja 741 K, 246. izdaja 744 K, 247. izdaja 747 K, 248. izdaja 750 K, 249. izdaja 753 K, 250. izdaja 756 K, 251. izdaja 759 K, 252. izdaja 762 K, 253. izdaja 765 K, 254. izdaja 768 K, 255. izdaja 771 K, 256. izdaja 774 K, 257. izdaja 777 K, 258. izdaja 780 K, 259. izdaja 783 K, 260. izdaja 786 K, 261. izdaja 789 K, 262. izdaja 792 K, 263. izdaja 795 K, 264. izdaja 798 K, 265. izdaja 801 K, 266. izdaja 804 K, 267. izdaja 807 K, 268. izdaja 810 K, 269. izdaja 813 K, 270. izdaja 816 K, 271. izdaja 819 K, 272. izdaja 822 K, 273. izdaja 825 K, 274. izdaja 828 K, 275. izdaja 831 K, 276. izdaja 834 K, 277. izdaja 837 K, 278. izdaja 840 K, 279. izdaja 843 K, 280. izdaja 846 K, 281. izdaja 849 K, 282. izdaja 852 K, 283. izdaja 855 K, 284. izdaja 858 K, 285. izdaja 861 K, 286. izdaja 864 K, 287. izdaja 867 K, 288. izdaja 870 K, 289. izdaja 873 K, 290. izdaja 876 K, 291. izdaja 879 K, 292. izdaja 882 K, 293. izdaja 885 K, 294. izdaja 888 K, 295. izdaja 891 K, 296. izdaja 894 K, 297. izdaja 897 K, 298. izdaja 900 K, 299. izdaja 903 K, 300. izdaja 906 K, 301. izdaja 909 K, 302. izdaja 912 K, 303. izdaja 915 K, 304. izdaja 918 K, 305. izdaja 921 K, 306. izdaja 924 K, 307. izdaja 927 K, 308. izdaja 930 K, 309. izdaja 933 K, 310. izdaja 936 K, 311. izdaja 939 K, 312. izdaja 942 K, 313. izdaja 945 K, 314. izdaja 948 K, 315. izdaja 951 K, 316. izdaja 954 K, 317. izdaja 957 K, 318. izdaja 960 K, 319. izdaja 963 K, 320. izdaja 966 K, 321. izdaja 969 K, 322. izdaja 972 K, 323. izdaja 975 K, 324. izdaja 978 K, 325. izdaja 981 K, 326. izdaja 984 K, 327. izdaja 987 K, 328. izdaja 990 K, 329. izdaja 993 K, 330. izdaja 996 K, 331. izdaja 999 K, 332. izdaja 1002 K, 333. izdaja 1005 K, 334. izdaja 1008 K, 335. izdaja 1011 K, 336. izdaja 1014 K, 337. izdaja 1017 K, 338. izdaja 1020 K, 339. izdaja 1023 K, 340. izdaja 1026 K, 341. izdaja 1029 K, 342. izdaja 1032 K, 343. izdaja 1035 K, 344. izdaja 1038 K, 345. izdaja 1041 K, 346. izdaja 1044 K, 347. izdaja 1047 K, 348. izdaja 1050 K, 349. izdaja 1053 K, 350. izdaja 1056 K, 351. izdaja 1059 K, 352. izdaja 1062 K, 353. izdaja 1065 K, 354. izdaja 1068 K, 355. izdaja 1071 K, 356. izdaja 1074 K, 357. izdaja 1077 K, 358. izdaja 1080 K, 359. izdaja 1083 K, 360. izdaja 1086 K, 361. izdaja 1089 K, 362. izdaja 1092 K, 363. izdaja 1095 K, 364. izdaja 1098 K, 365. izdaja 1101 K, 366. izdaja 1104 K, 367. izdaja 1107 K, 368. izdaja 1110 K, 369. izdaja 1113 K, 370. izdaja 1116 K, 371. izdaja 1119 K, 372. izdaja 1122 K, 373. izdaja 1125 K, 374. izdaja 1128 K, 375. izdaja 1131 K, 376. izdaja 1134 K, 377. izdaja 1137 K, 378. izdaja 1140 K, 379. izdaja 1143 K, 380. izdaja 1146 K, 381. izdaja 1149 K, 382. izdaja 1152 K, 383. izdaja 1155 K, 384. izdaja 1158 K, 385. izdaja 1161 K, 386. izdaja 1164 K, 387. izdaja 1167 K, 388. izdaja 1170 K, 389. izdaja 1173 K, 390. izdaja 1176 K, 391. izdaja 1179 K, 392. izdaja 1182 K, 393. izdaja 1185 K, 394. izdaja 1188 K, 395. izdaja 1191 K, 396. izdaja 1194 K, 397. izdaja 1197 K, 398. izdaja 1200 K, 399. izdaja 1203 K, 400. izdaja 1206 K, 401. izdaja 1209 K, 402. izdaja 1212 K, 403. izdaja 1215 K, 404. izdaja 1218 K, 405. izdaja 1221 K, 406. izdaja 1224 K, 407. izdaja 1227 K, 408. izdaja 1230 K, 409. izdaja 1233 K, 410. izdaja 1236 K, 411. izdaja 1239 K, 412. izdaja 1242 K, 413. izdaja 1245 K, 414. izdaja 1248 K, 415. izdaja 1251 K, 416. izdaja 1254 K, 417. izdaja 1257 K, 418. izdaja 1260 K, 419. izdaja 1263 K, 420. izdaja 1266 K, 421. izdaja 1269 K, 422. izdaja 1272 K, 423. izdaja 1275 K, 424. izdaja 1278 K, 425. izdaja 1281 K, 426. izdaja 1284 K, 427. izdaja 1287 K, 428. izdaja 1290 K, 429. izdaja 1293 K, 430. izdaja 1296 K, 431. izdaja 1299 K, 432. izdaja 1302 K, 433. izdaja 1305 K, 434. izdaja 1308 K, 435. izdaja 1311 K, 436. izdaja 1314 K, 437. izdaja 1317 K, 438. izdaja 1320 K, 439. izdaja 1323 K, 440. izdaja 1326 K, 441. izdaja 1329 K, 442. izdaja 1332 K, 443. izdaja 1335 K, 444. izdaja 1338 K, 445. izdaja 1341 K, 446. izdaja 1344 K, 447. izdaja 1347 K, 448. izdaja 1350 K, 449. izdaja 1353 K, 450. izdaja 1356 K, 451. izdaja 1359 K, 452. izdaja 1362 K, 453. izdaja 1365 K, 454. izdaja 1368 K, 455. izdaja 1371 K, 456. izdaja 1374 K, 457. izdaja 1377 K, 458. izdaja 1380 K, 459. izdaja 1383 K, 460. izdaja 1386 K, 461. izdaja 1389 K, 462. izdaja 1392 K, 463. izdaja 1395 K, 464. izdaja 1398 K, 465. izdaja 1401 K, 466. izdaja 1404 K, 467. izdaja 1407 K, 468. izdaja 1410 K, 469. izdaja 1413 K, 470. izdaja 1416 K, 471. izdaja 1419 K, 472. izdaja 1422 K, 473. izdaja 1425 K, 474. izdaja 1428 K, 475. izdaja 1431 K, 476. izdaja 1434 K, 477. izdaja 1437 K, 478. izdaja 1440 K, 479. izdaja 1443 K, 480. izdaja 1446 K, 481. izdaja 1449 K, 482. izdaja 1452 K, 483. izdaja 1455 K, 484. izdaja 1458 K, 485. izdaja 1461 K, 486. izdaja 1464 K, 487. izdaja 1467 K, 488. izdaja 1470 K, 489. izdaja 1473 K, 490. izdaja 1476 K, 491. izdaja 1479 K, 492. izdaja 1482 K, 493. izdaja 1485 K, 494. izdaja 1488 K, 495. izdaja 1491 K, 496. izdaja 1494 K, 497. izdaja 1497 K, 498. izdaja 1500 K, 499. izdaja 1503 K, 500. izdaja 1506 K, 501. izdaja 1509 K, 502. izdaja 1512 K, 503. izdaja 1515 K, 504. izdaja 1518 K, 505. izdaja 1521 K, 506. izdaja 1524 K, 507. izdaja 1527 K, 508. izdaja 1530 K, 509. izdaja 1533 K, 510. izdaja 1536 K, 511. izdaja 1539 K, 512. izdaja 1542 K, 513. izdaja 1545 K, 514. izdaja 1548 K, 515. izdaja 15

Čistilo nerin

(nemški) domači izdelek, ki presega vsako drugo znamko v kakovosti in čisto-
tvi v obliki, razpošilja tvrdka **Osvold Dobela**, trgovina s mešanim bla-
gom na debelo Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 3802

Knjigovodja

Može se za takoj ali s 15. junijem zavežljiv
možen dvojnega knjigovodstva, stenografije in strojepisja ter sploh vseh v ta
delokrog spadajočih opravil. Istotam se sprejme **korespondent**, kateri je
spreten stenograf in strojepisec. Od obeh se zahteva popolno znanje sloven-
skega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Pismene ponudbe z navedbo
dosedanjega službovanja in označenjem zahtevane plače naj se pošljejo pod
št. 9999 na Anonimno zavod Drago Beseljak Ljubljana, Gankarjevo
nabrežje 5. 3661

Uprava gozdnega veleposestva Kemmetgebirge in Leugdorf v Grö-
ningu na Gor. Štajerskem

Gozdna dela

sekanje lesa l. 1920 15.000 kbm **akordnim** potom. Zivila po uradni ceni ter
120% za administracijsko režijo, pogubo in upadek preskrbi za delavce uprava,
gozdne žage in sekire je prinesli seboj, obrabljena se povrne, tako tudi vožnja
nam in nazaj. Za stan v gozdu je najbolje preskrbljeno. Ponudbe na gor. upravo.

Pohištvo

Spalne, jedilne, in gospodarske sobe, kuhinjska oprema, podložki, mo-
droci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize
in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki
ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v vsa-
kem slogu od preste do najnovejših izvršitve po jako nizkih cenah

pri trdki za pohištvo **KAREL PREIS**, Maribor, Stolni trg 6.
Svobodni ogled! 1118 Ceniki zastoj!

Skaboform se zopet dobiva!

Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte v naj-
bližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno

dr. Flescha originalno Skaboformovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vteranju puder „Skabo-
form“. Dobiva se po vseh lekarnah. Generalna zaloga za Ljubljano
in okolico

Rihard Sušnik

„pri Zlatem jellenu“ IV. Marijin trg.

Tovarna Barva Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Svetlolika ovratnike, zape-
Podružnica: Selenburgova ul. 3 stnice in srajce.

Podružnice
Maribor Novemesto Kočevje
Gospodarska ul. 38. Glavni trg števil 39.

Vagon 98-99% modre galice

v vseh je promptno na razpolago. Prošati v skladu „Balkan“
v Ljubljani. 3824

- Transmisije -

gonila, vretena, okrogla ležišča, kovine, kroglasta ležišča,
les, pločvina, liti koluti, **štedilna peči** **nikote**, vse
točno dobavno. a) tvornice strojev, b) fužine **HANS**
WOTTE, Wien X. Fernrohrgasse 56 T 52268
b. Hl. Arenbergg. 11 T 11651.

Modni salon Stuchly - Maške

LJUBLJANA,
Zidovska ul. 3, Dvorski trg 1.

Priporočam veliko izbiro najnovejših **modelov**, **svilenih**
klobukov, **čepic** in **slamnikov** za **dame** in **deklece**.

Popravila **težne** in **čeno**. **Žalni klobuki** **vedno** v **zalogi**.

SODI

za vino, rakijo, olje, med mast in petrolej, a osobi-
to izdelujem sode za transportiranje piva kakor
tudi za hrambo, vse solidna izdelava iz prvostne
slavonske hrastovine, nadalje sodarski material za
sode vedno na zalogi, na malo in veliko. Tvornica
sodov

Antun Novosel
Osljek I., Vinkovačka c. 1., Tel. 5-66.

„BALKAN“

Trgovska špedicijska in komisijska delniška družba. — Brojavniki nastovi „Balkansped“

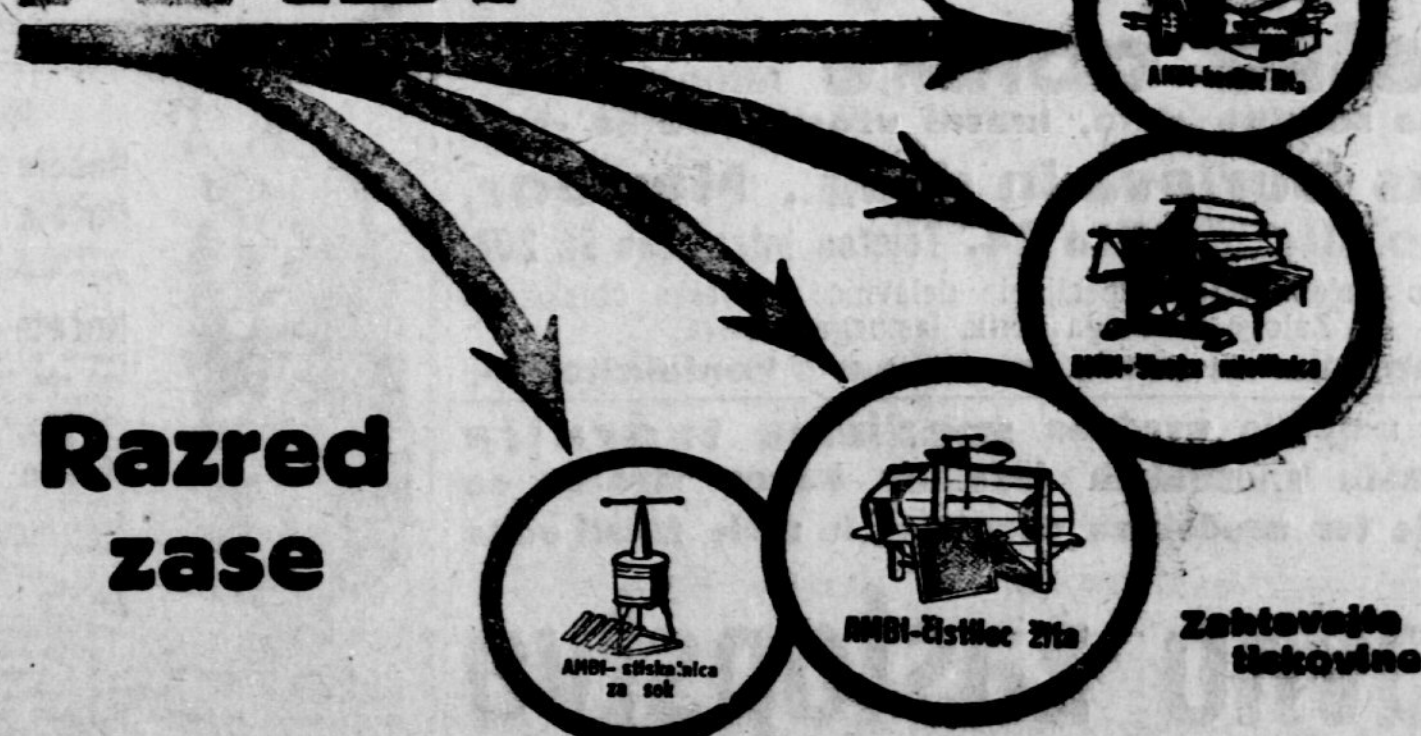
LJUBLJANA, MARIBOR, TRST, Ekspozitura WIEN,

Spedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zacerinjenja. Mednarodni prevozi. Selitve s patentiranimi vo-
zovi na vse strani. Skladišče spojeno s trome južne železnice. — L. ljubljanske javne skladišče.

Spedicija - Import - Eksport - Komisija.

Takoj dobavno!

AMBI-Specialitete

Razred zase

Glavna zastopstva se oddajajo

AMBI-Werke, Abt. III./X 43, Berlin Johannisthal.

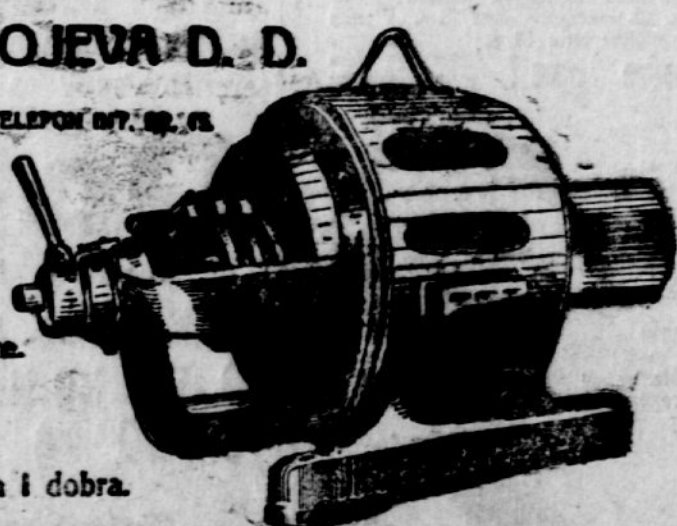
JUGOSLAVENSKA
TVORNICA ELEKTRICNIH STROJEVA D. D.

KARLOVAC TELEFON 87. 42. 11

PRIMA NA POPRAVAK svake vrsti struje,
električne strojeve napetosti i jačine.

GRADI elektromotore, dinamo-strojeve i transformatore.

PROJEKTUJE I IZVADJA
električne centrale za gradove, sela i dobra.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 30.000.000— kron.

Stritarjeva ulica števil 2.

Rezervni fond 20.000.000— kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut
in dovoljuje

vsakovrstne KREDITE